

Strategija razvoja općine MALI BUKOVEC

Mali Bukovec, studeni 2014.

SADRŽAJ

1	UVOD	3
2	Analiza sadašnjeg stanja	4
2.1	<i>Zemljopisni položaj</i>	4
2.2	<i>Površina i naseljenost</i>	5
2.3	<i>Prirodni resursi</i>	10
2.4	<i>Gospodarska djelatnost</i>	19
2.5	<i>Komunalna infrastruktura</i>	25
2.6	<i>Društvena infrastruktura</i>	31
2.7	<i>Prirodna i kulturna baština</i>	33
3	SWOT analiza razvojnih mogućnosti područja	42
4	Vizija razvoja Općine	45
5	Strateški razvoj Općine	46
5.1	<i>Kritična strateška pitanja</i>	47
5.2	<i>Prijedlog smjernica strategije razvoja Općine</i>	47
5.3	<i>Usklađenost sa strateškim ciljevima Strategije razvoja Županije</i>	48
5.4	<i>Opis mjera za dostizanje ciljeva</i>	49
5.5	<i>Razvojni projekti</i>	51
6	Preduvjeti za provedbu strategije	53
6.1	<i>Struktura financiranja projekata</i>	54
6.2	<i>Implementacija definirane strategije</i>	55
6.3	<i>Usklađenost strategije</i>	56
6.4	<i>Provedba, praćenje i ažuriranje plana</i>	57
7	Zaključak	57

1 UVOD

Strategija razvoja predstavlja dokument razvojnog karaktera koji će na transparentan način pokazati ono čemu težimo i koje su naše namjere te će omogućiti svim akterima društva da potiču inicijative i sudjeluju u dalnjem razvoju društva kao cjeline. Strategija razvoja predstavlja dinamički dokument, nikako statički, što znači da će se tijekom planiranog vremena provedbe ažurirati, preispitivati njegova vjerodostojnost u skladu s budućim potrebama i razvojnim procesima koji će se u dogledno vrijeme odvijati.

Ovaj dokument napravljen je prema suvremenoj europskoj metodologiji te kao takav poslužiti će kao podloga budućim razvojim projektima koji su definirani ovom Strategijom.

Svaka sredina želi napredovati, to je prirodna želja i potreba. Pri tome su mogućnosti uvjek ograničene i određene brojnim okolnostima: ljudskim potencijalima, prirodnim okruženjem, ekonomskim stupnjem razvoja te brojnim drugim društvenim i ekonomskim čimbenicima. Općinsko vijeće i Općinski načelnik, koje planira ostvariti taj željeni razvoj i zajednici time donijeti kvalitetniji život, mora osmisliti razvojnu strategiju. Postojanje Strategije razvoja preduvjet je za osmišljeno upravljanje promjenama. Upravo ovaj dokument ima za cilj, temeljem vrednovanja svih relevantnih čimbenika, kako onih društvenih tako i ekonomskih, utvrditi strateške ciljeve i način njihove realizacije u narednom višegodišnjem razdoblju (2014. - 2016.).

Općina Mali Bukovec, jedna je od općina u regiji sjeverozapadne Hrvatske, koja zbog svojih prirodnih resursa i geografskog položaja može ostvariti razmjerno dinamičan gospodarski razvoj i rast u narednim godinama, u kontekstu ulaska RH u punopravno članstvo EU i dostupnosti europskih fondova za poticanje regionalnog razvoja.

2 ANALIZA SADAŠNJEG STANJA

2.1 ZEMLJOPISNI POLOŽAJ

Općina Mali Bukovec jedna je od 22 općine i 6 gradova u sastavu Varaždinske županije. Smještena je u njenom istočnom dijelu. Sa zapadne strane graniči s Općinom Veliki Bukovec i Gradom Ludbregom; sa sjeverne strane s Međimurskom županijom; a s istočne i južne strane s Koprivničko-Križevačkom županijom.

Površinom pripada grupi srednjih općina Županije (2,95 % udjela u ukupnoj površini Županije) s višegodišnjom tendencijom smanjenja broja stanovnika.

Slika 1 - Položaj Općine u Županiji

Osnovni podaci o stanju u prostoru

Općina Mali Bukovec (po veličini) spada u grupu srednjih teritorijalnih jedinica. Ako se izuzmu gradovi, četrnaesta (14) je po veličini općina Varaždinske županije.

U sastavu Općine je 6 naselja (Lunjkovec, Mali Bukovec, Martinić, Novo Selo Podravsko, Sveti Petar i Županec), a sjedište Općine je istoimeno naselje Mali Bukovec.

Tablica 1 - Osnovni podaci o teritoriju

OPĆINA MALI BUKOVEC	Općina	Županija	% Općine u odnosu na Županiju
	km ² , km	km ² , km	
Površina	37,28	1.261,29	2,95
Dužina državne granice	-	54,20	-
Dužina županijske granice	24,00	211,00	11,37
Granica ukupno	46,00	265,20	-
Udaljenost krajnjih točaka istok - zapad (A)	8,436	69,10	-
Udaljenost krajnjih točaka sjever - jug (B)	11,097	44,10	-

Izvor: Podaci se temelje na teritorijalnoj podjeli dobivenoj od Zavoda za fotogrametriju digitalnim postupkom u svibnju 1997. god.

2.2 POVRŠINA I NASELJENOST

Tablica 2 - Podaci o površini Općine

POVRŠINA OPĆINE, km ²		
Katastarski podatak	Podatak iz PPŽ-a*	Podatak iz Plana
36,56	37,28	37,28

Napomena uz tablicu 2:

*podatak od 37,28 km² (što je 2,95 % od ukupnog prostora Županije) usklađen prema teritorijalnoj podjeli temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("NN", br. 90/92. i 10/97.) dobiven je u Zavodu za fotogrametriju digitalnim postupkom u svibnju 1997. godine.

S obzirom da nema konačno definiranog i potvrđenog (usvojenog) teritorijalnog razgraničenja između naselja i općina, u ovim materijalima postoje manja razmimoilaženja između statističkih podataka i podataka dobivenih iz kartografskih podloga.

Prema veličini teritorija (površini) najveće naselje u Općini je Sveti Petar, a zatim redom slijede: Mali Bukovec, Lunjkovec, Novo Selo Podravsko, Županec i Martinić kao najmanje naselje (podaci su dati u tablici 5).

Prema Popisu stanovništva 1991. godine Općina Mali Bukovec imala je 2.724 stanovnika (što je bilo 1,45 % od ukupnog broja stanovnika Županije), a prema rezultatima Popisa 2011. broj stanovnika Općine je smanjen i iznosi 2.212 stanovnika.

U slijedećoj tablici - tablica 3 - daje se broj stanovnika po naseljima za posljednja četiri popisa stanovništva.

Tablica 3 - Broj stanovnika po naseljima

Naselje	Broj stanovnika				
	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
1. Lunjkovec	311	269	253	241	215
2. Mali Bukovec	1.184	1.048	942	852	729
3. Martinić	205	186	176	160	137
4. Novo Selo Podravsko	327	318	278	234	221
5. Sveti Petar	960	854	816	803	710
6. Županec	346	317	259	217	200
UKUPNO :	3.333	2.992	2.724	2.507	2.212

Izvor: Popis stanovništva 1991. godine, Dokumentacija 881, Zagreb 1992. godina Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine

Iznijeti podaci upućuju na nepovoljnju demografsku sliku Općine unazad 40 godina. Vidljivo je da još od 1971. godine sva naselja Općine bilježe pad broja stanovnika. Naime, 1991. godine na području današnje Općine živjelo je 609 stanovnika manje nego 1971. g., a rezultati Popisa 2011. samo potvrđuju kontinuitet u odnosu na 1991. godinu.

Tablica 4 - Stanovništvo prema spolu i starosti

Dob (godine)	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34
Br. stanovnika	2.212	112	116	140	132	140	139
Muško	1.058	48	65	61	70	75	54

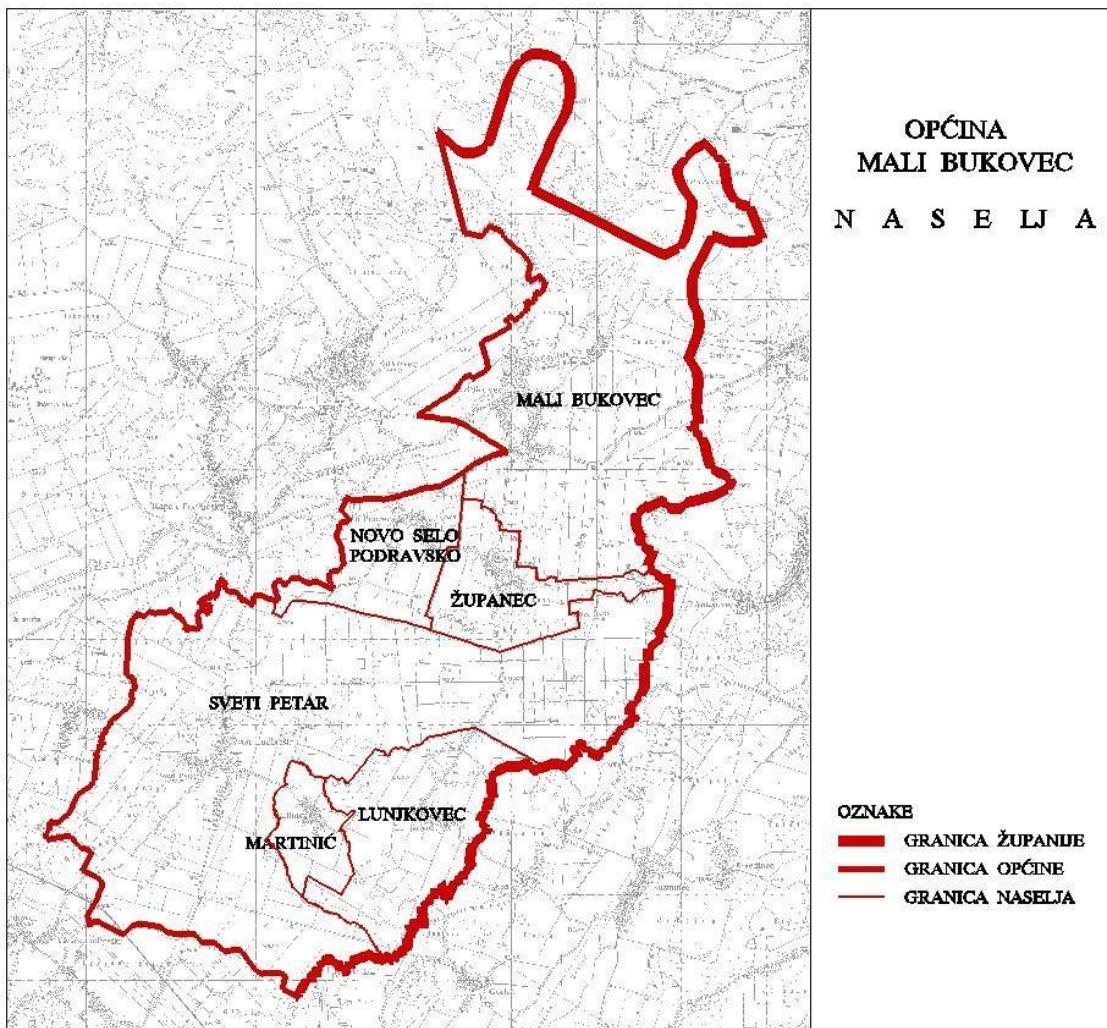
35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75 i više
125	142	174	156	133	101	105	139	231
74	68	87	80	78	54	39	55	72

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001.

Što se tiče podjele stanovništva prema spolu, udio ženskog stanovništva nešto je veći u ukupnom broju (za 48). Gledano prema dobnim grupama, do starosti 60 godina prisutna je ujednačenost muškog i ženskog stanovništva, dok je u svim drugim dobnim grupama iznad 55 godina prisutna dominacija ženskog stanovništva.

Prema broju stanovnika najmnogobrojnije naselje u Općini je Mali Bukovec, a zatim redom slijede: Sveti Petar, Lunjkovec, Novo Selo Podravsko, Županec i Martinić.

Gustoća naseljenosti na području Općine je $58,21 \text{ st./km}^2$, što je ispod gustoće naseljenosti Županije koja iznosi $139,42 \text{ st./km}^2$ (Popis 2011.).

Slika 3 - Podjela Općine na naselja

Izvor: Državni zavod za statistiku, prema Popisu 2001. godine

Za područje Općine (kao niti za cijelu Županiju) nije izrađena demografska studija niti bilo kakva stručna prognoza za naredno plansko razdoblje (postojale su prognoze u Prostornom planu bivše Općine Ludbreg i to samo do 2000. godine), te se buduće kretanje stanovništva može samo planski prepostaviti temeljem dosadašnjeg kretanja broja stanovnika koje se u ovom Planu i koristi.

Iako demografsku sliku šireg područja, pa tako i same Općine, karakterizira negativan prirodni prirast i pad ukupnog broja stanovnika za sva naselja, s obzirom na postotak aktivnog stanovništva i postojeći stupanj razvoja komunalne i društvene infrastrukture možemo govoriti i prepostaviti dobru osnovu za budući sveobuhvatni razvoj područja.

Demografski razvoj

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno-gospodarskog razvijatka i korištenja prostora. Problematika vezana uz demografsku obnovu spada u

prioritetne i dugoročne zadaće na razini Države i Županije, pa tako i na području Općine Mali Bukovec. Potrebno je sveobuhvatno sagledati i valorizirati stanje, a za objektivne mogućnosti rješavanja problema potrebno je postaviti realne i provedive ciljeve i donijeti programe mjera i akcija koje treba dosljedno provoditi.

Demografski procesi odvijaju se sporo, a uvjetovani su: biološkim, društveno-gospodarskim, kulturno-obrazovnim, zdravstveno-socijalnim, psihološkim, političkim, etničkim, migracijskim i drugim čimbenicima.

Problem demografske slike Općine spada u opću problematiku demografske obnove Države i Županije, pri čemu je potrebno poštivati (preuzeti) ciljeve, programe, mjere i akcije s razine države, a prilagođeno županijskom i općinskom stanju.

Tablica 16 - Prirodno kretanje stanovništva u Općini Mali Bukovec 1997.-2001. g.

godina	živorodeni	umrli	prirodni prirast	sklopljeno brakova	razvedeno brakova	vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
1997.	26	36	-10	11	1	72,2
1998.	42	46	-4	19	2	91,3
1999.	20	47	-27	12	2	42,6
2000.	33	44	-11	16	2	75,0
2001.	29	42	-13	16	1	69,0
2011.	18	41	-23	12	2	43,9

Izvor: www.dzs.hr 2011.

Gornji podaci ukazuju na nastavljen negativan proces u prirodnom kretanju stanovništva Općine.

Temeljem stvaranja pretpostavki za otvaranjem novih radnih mesta (malo i srednje poduzetništvo) i orientacijom na poljoprivredna gospodarstva uz potenciranje uzgoja zdrave hrane, moguće je očekivati i mogućnost zadržavanja mlađeg stanovništva na području Općine.

Samo primjenom dugoročne aktivne populacijske politike i uslijed toga zadržavanjem pozitivnih prirodnih i migracijskih tokova, uz dužan gospodarski i društveni razvitak, moguće je u dužem vremenskom razdoblju očekivati pozitivno kretanje demografskih trendova i procesa u naseljima Općine, ali i Županije općenito.

- staviti naglasak na razvoj naselja Mali Bukovec, tj. nastojati da se to naselje koje već sadrži naznake urbanih obilježja i dalje u tom pravcu razvija, odnosno, nastojati da naselje koje već sadrži naznake urbanih obilježja postupno poprimi i određenu višu kvalitetu življenja,
- otvaranje novih stambenih zona unutar građevinskog područja naselja kroz izradu manjih DPU-a (detaljnih planova uređenja),
- iskoristiti politiku ublažavanja i nestajanja migracijskih pritisaka na Ludbreg i Varaždin, privlačenjem mlađeg stanovništva u nove stambene

zone u Općini,

- zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva, kroz politiku zapošljavanja, kreditiranja i stipendiranja,
- uz komunalne i druge olakšice razvijati gospodarske djelatnosti - pretežno manje i srednje poduzetništvo, uz oslanjanje na lokalne resurse i domaću radnu snagu iskorištenjem određenih prirodnih pogodnosti i ekoloških prednosti u odnosu na neka druga područja, te u tom smislu povezati poljoprivrednu proizvodnju s određenim oblicima skladišnih i prerađivačkih kapaciteta,
- potaknuti nužnu parcelaciju i opremanje neizgrađenog građevinskog zemljišta,
- razvijati centralne funkcije u domeni obiteljskog života, socijalne i zdravstvene zaštite, materinstva, odgoja, obrazovanja i sl..

Uz Mali Bukovec treba spomenuti i Sveti Petar kao naselje koje također sadrži naznake urbanih obilježja i koje bi kao takvo trebalo potencirati kao drugo žarište razvoja Općine.

Obnavljanje ruralnih naselja

- stvoriti sve prepostavke za demografsko obnavljanje naselja, zadržati i obnoviti tradicijska obilježja naselja uključujući u to stvarno poboljšanje standarda stanovanja i kvalitete življenja, te nastojati postići uravnoteženi sustav čovjek-priroda koji je osnova kvalitete života na selu,
- za svako naselje odrediti primjeren pravac razvoja i preobrazbe,
- za ciljane, planski i programski utvrđene prostore poboljšati i osigurati adekvatnu komunalnu i društvenu infrastrukturu,
- orijentacija poljoprivredne proizvodnje na zdravu hranu, a time i na kvalitetu poljoprivrednog proizvoda,
- uvođenje nepoljoprivrednih djelatnosti kao što je seoski turizam, prerada poljoprivrednih proizvoda na tradicionalan način, tradicionalni obrti, razne kooperacije i sl. u seoske obitelji/domaćinstva,
- poticati obiteljski način života, bilo kroz poljoprivredne ili nepoljoprivredne djelatnosti - poljoprivredna gospodarstva, seoski turizam, eko-poljoprivrednu proizvodnju, tradicionalne obrte, obiteljsko poduzetništvo,
- potaknuti okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta, a od strane Općine ili zainteresiranih pojedinaca pokrenuti otkup neobrađenog poljoprivrednog zemljišta i dati ga u najam/zakup zainteresiranom stanovništvu koje će ga kultivirati i privesti adekvatnoj namjeni,
- očuvanje zdravog okoliša uz definiranje, na razini Županije i Općine, djelatnosti koje nisu poželjne u predmetnom okruženju (npr. proizvodnja i prerada kemijskih proizvoda, metaloprerađivačka industrija i sl.).

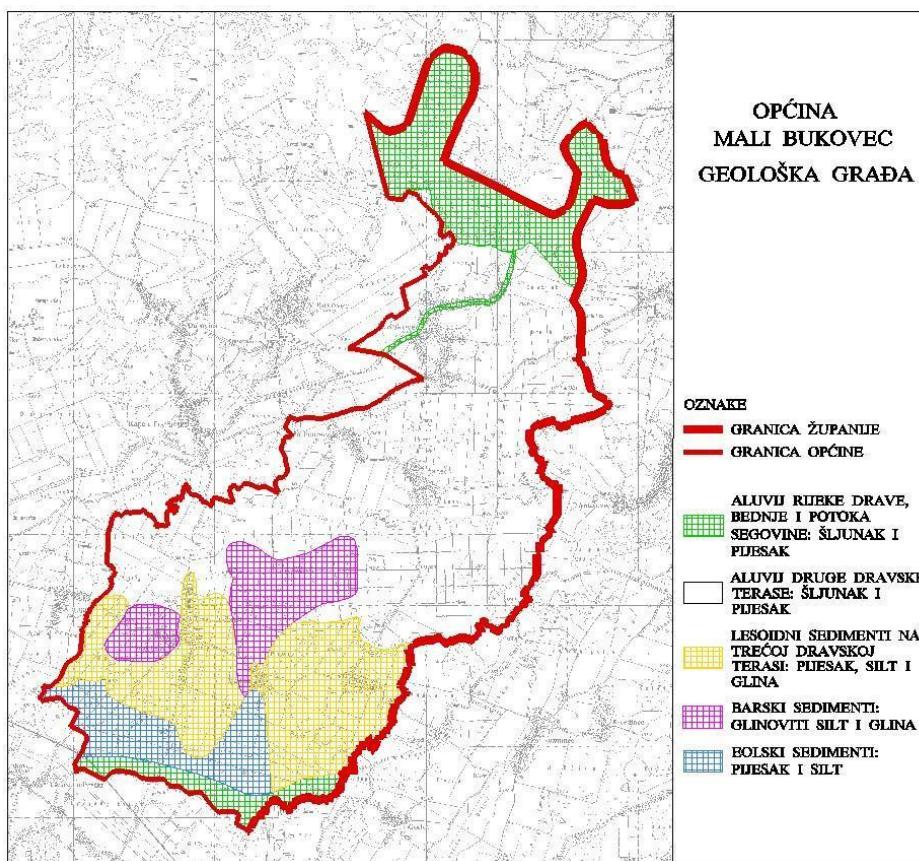

2.3 PRIRODNI RESURSI

Reljef, geološka građa i seizmičnost

Područje Općine u cijelosti je nizinsko (pridravska ravnica gornje Podравine). Dravska nizina blago pada prema istoku u smjeru toka rijeke Drave. Nadmorska visina kreće se u rasponu od 130 m n/m uz rijeku Dravu do 150 m n/m na krajnjem jugu uz potok Segovinu.

Dravska nizina je po postanku aluvijalna. Osnovna značajka geološke građe je prisutnost isključivo sedimentnih naslaga kvartarne starosti. Drava je nekada donosila velike količine šljunka i pijeska, a istaložene šljunkovito-pjeskovite naslage rastu od zapada prema istoku. Debljina tih naslaga na području Općine Mali Bukovec procjenjuje se na preko 100 metara. Površinski sedimenti očuvani su u obliku dviju dravskih terasa. Aluvij recentnog toka Drave također se sastoji od šljunka, pijeska i šljunkovitog pijeska i po sastavu je identičan sedimentima prve i druge dravske terase.

Slika 4 - Podjela Općine na naselja

Čitava Općina smještena je na području vodonosnik. U litološkom pogledu vodonosnik postotkom pijeska. U podini kompleksa nalazi koje je u hidrogeološkom smislu se sastoji od šljunaka s različitim se glina, prah ili lapor pliocenske starosti dok se u krovini ispod humusnog pokrivača nalazi sloj prašinaste gline debljine između 0,5 i 1 m.

Područjem Općine protječe rijeka Bednja čija je dolina po nastanku tektonska. Naslage su granulometrijski i genetski vrlo heterogene. U dolini rijeke Bednje izdvojena su tri tipa sedimenata: kanalski sedimenti, močvarno-barski sedimenti i naslage poplavne ravnice.

Prikaz geološke građe preuzet je iz Osnovne geološke karte, list Koprivnica (M 1:100.000), ali je zbog velike razlike u mjerilima njihov položaj približno lociran. S inženjersko-geološkog stanovišta, područje Općine je ravničarski prostor tzv. aluvion, sastavljen od nevezanih klastičnih stijena i generalno je stabilan.

Na osnovi seismoloških studija (Seizmička mikrorajonizacija grada Varaždina i okolice, Cvijanović i dr., 1972.), prostornom i vremenskom analizom seizmičkih aktivnosti na širem području utvrđena je zona maksimalnog seizmičkog intenziteta VII i VIII stupnja po Mercalli-Cancani skali. Na širem području registrirani su potresi maksimalnog intenziteta do VII stupnja MCS skale, dok se krajnji istočni dio Općine nalazi unutar zone potresa VIII stupnja po MCS skali.

Tla

Sastav geomorfoloških grupa tala (skup lito-geoloških, reljefnih i hidroloških osobina tla, uz utjecaj klime) bitno utječe na rasprostiranje vegetacije i način iskorištavanja zemljišta. Stoga je pojedine površine potrebno iskorištavati, odnosno na njima uzbogati one kulture koje imaju predispozicije uspijevanja na odgovarajućim tlima.

Pedoekološka obrada prostora izvršena je na način da su pedosistematske jedinice (tipovi tala) na istraživanom prostoru strukturirane u manji i pregledan broj ekološki kontrastnih i mjerilu karte (1:50.000) primjerenih pedokartografskih jedinica. Pedokartografske jedinice u pravilu obuhvaćaju 1-3 pedosistematske jedinice, a granice su im određene svojstvima matičnog supstrata, reljefom i hidrološkim uvjetima. Ostali faktori formiranja tala su klima, vegetacija i antropogeni utjecaji.

Na području Općine zastupljene su slijedeće pedokartografske jedinice (prema dominantnom tipu tla):

Najnižim položajima uz Dravu smatra se šire područje unutar nekadašnjeg starog korita rijeke. Danas su to ostaci šumskih predjela koji se nalaze unutar starog korita Drave. Na tom se recentnom aluviju (prva terasa) razvija aluvijalno karbonatno pjeskovito tlo. Matični supstrat čine šljunak, ilovača i praškasta ilovača, a površinski horizont ilovača. Dreniranost je ekscesivna. Mjestimice se na površini pojavljuje regosol i riječni nanos, te ranker i aluvijalno tlo.

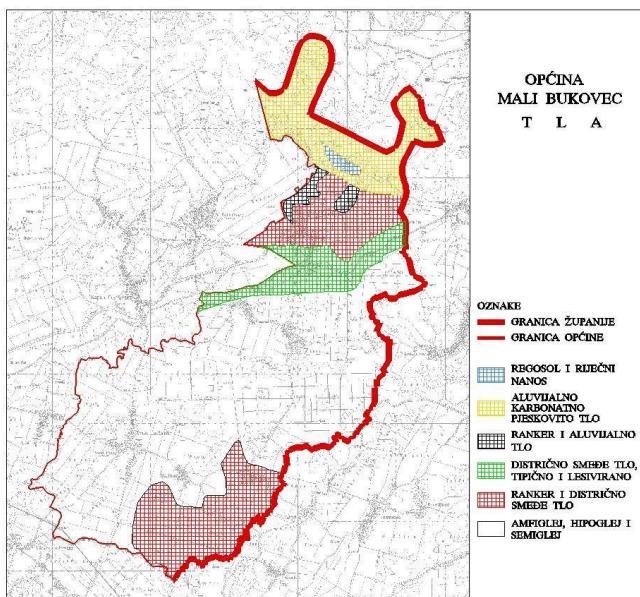
Ti se predjeli nalaze pod šumom, a unutar njih se nalaze ostaci dravskih rukavaca. Mjestimice su ti predjeli pod poljoprivrednim površinama pa vrijedi pravilo: što slojevi šljunka leže bliže površini i što je karbonatnost tla veća, to je proizvodna sposobnost tla manja.

Na starijoj povišenoj aluvijalnoj terasi (druga terasa) zastupljeni su ranker i distrično smeđe tlo. Matični supstrat čine ilovača, pretaloženi les i pijesak. Proizvodna sposobnost značajno ovisi o debljini površinskog horizonta kojeg čini ilovača. Dreniranost je dobra do ponešto ekscesivna.

Tla su izrazito antropogenizirana, odnosno u cijelosti se nalaze pod intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom koju karakterizira sitna parcelacija. Od poljoprivrednih kultura uzgajaju se kukuruz, pšenica, šećerna repa, a u posljednje vrijeme intenzivirala se povrtlarska i cvjećarska proizvodnja.

U dolini Bednje zastupljena su distrična smeđa tla, tipična i lesivirana. Tla su pretežno antropogenizirana i djelomično hidromeliorirana u smislu da Bednja više ne plavi jer je njezino korito uređeno. Matični supstrat čini ilovača i pretaloženi les, dreniranost je slaba do nepotpuna, a površinski horizont čini ilovača. Tla su pogodna za uzgoj ratarskih kultura i povrća.

Slika 5 – Tla

Na trećoj dravskoj terasi koja površinski zauzima najveći dio Općine razvio se amfiglej, hipoglej i semiglej u omjeru 40:30:30. Ta tla predstavljaju vrlo vrijedan prostor za poljoprivrednu proizvodnju, a nakon popravka vodozračnog stanja pružaju uvjete za intenzivnu ratarsku proizvodnju. S obzirom na tip vodnog režima, ta tla spadaju u vlažni podtip s visokom podzemnom vodom, ali još uvijek zadovoljavajuće prirodne dreniranosti ilovastog i šljunkovito-pjeskovitog površinskog sloja.

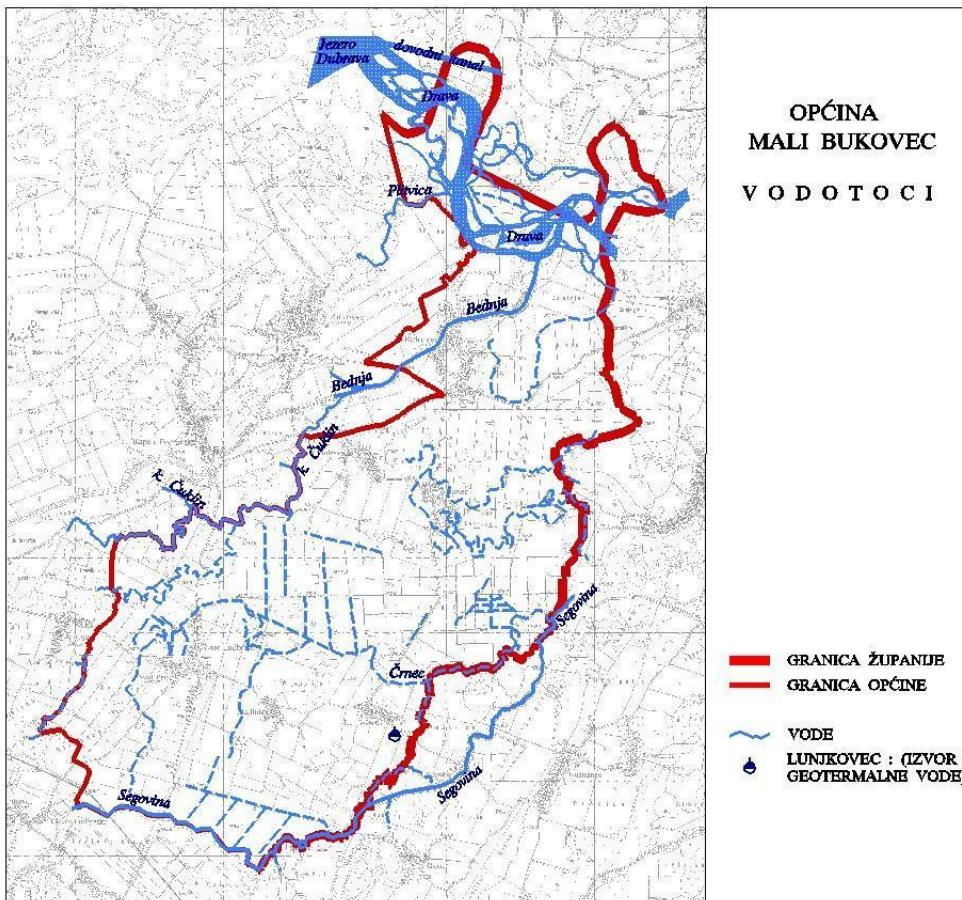
Vodni resursi

Čitavo područje Općine je vodonosno područje. Vodonosnik se dominantno napaja iz rijeke Drave i infiltracijom padalinskih voda s površine terena. Voda se akumulira u aluvijalnom vodonosniku međuzrnske poroznosti. S obzirom na količine podzemnih voda dravski vodonosnik je od strateškog značaja za širu

regiju, a važnost i nužnost zaštite definirana je Strategijom i Programom prostornog razvoja RH i Županijskim prostornim planom.

Kvartarni vodonosni kompleks odijeljen je slojem pjeskovito-prašinaste gline u dva horizonta. Da bi se utvrdila kvaliteta podzemnih voda u prvom i drugom vodonosnom horizontu potrebno je izvršiti istraživanja na postojećim i novim pijeozometrijskim strukturnim buštinama.

Slika 6 - Vodotoci

Podzemne vode slabo su zaštićene od prodora zagadživanja s površine, te ih je potrebno maksimalno zaštiti. Intenzivno tretiranje poljoprivrednih površina kemijskim i zaštitnim sredstvima te umjetnim mineralnim gnojivima pogoršava kvalitetu podzemne vode.

Plići vodonosni sloj je zbog tankog površinskog pokrivača podložniji utjecaju mogućih zagadenja. Ne postoje podaci o stupnju zagadženja, no pretpostavlja se da bi uz odgovarajući tretman bilo moguće koristiti i taj sloj. U dubljem vodonosnom sloju očekuje se kvalitetnija voda, što upućuje na preporuku za vodozahvate iz tog sloja.

Prema "Studiji o istraživanju, eksplotaciji, gospodarenju i zaštiti georesursa na području Općine Ludbreg" (INA - Geološki konzalting, Zagreb, 1991. godina) predlaže se dalnjim hidrogeološkim radovima utvrditi slijedeće postavke:

- izvršiti ispitivanja u cilju utvrđivanja količina vode,

- izvršiti svestrano razmatranje rješavanja vodoopskrbe te izraditi usporedne tehno-ekonomске analize prednosti i nedostataka postojećeg rješenja i mogućnosti autonomne opskrbe vodom,
- istraživanja treba proširiti s radovima koji će dati uvid u stanje zagađenosti podzemnih voda, a u cilju određivanja zona sanitarnе zaštite (što ima poseban značaj kod određivanja lokacija industrijskih objekata, deponija komunalnog otpada i dr.).

Južni dio Općine ulazi u III B zaštitnu zonu vodocrpilišta "Ivanšćak" koje se nalazi na području susjedne Koprivničko-križevačke županije.

Osnovno obilježje hidrografiji ovog područja daje rijeka Drava. Prije izgradnje HE sustava, Drava je kao nizinska rijeka imala znatan pad i često je mijenjala svoje korito stvarajući niz rukavaca, meandara i sprudova. Širina korita iznosila je i do 1 km. Danas je ostao sačuvan samo manji dio starog korita rijeke nizvodno od jezera Dubrava u krajnjem sjevernom dijelu Općine uz granicu s Međimurskom županijom.

Izgradnjom hidroenergetskog sustava poremećen je prirodni režim toka rijeke Drave i podzemnih voda na širem području. Akumulacija i dovodni kanal su prouzročili trajno povišenje podzemnih voda, a odvodni kanal trajno sniženje podzemnih voda u odnosu na prijašnje stanje. U tijeku godine oscilacije razine podzemne vode su ustaljene i vrlo male.

Izgradnjom HE sustava znatno je smanjena opasnost od poplava, a ujedno povećana zaštita zemlje od erozije. Stvoreni su uvjeti za poboljšanu odvodnju s prekomjerno vlažnog zemljišta, a time i njegovu bolju iskorištenost u poljoprivredne svrhe. Dio Općine još uvijek spada u poplavno područje za 100 godišnje velike vode, ugroženo od voda iz starog korita rijeke Drave.

Na području Općine nalaze se ušća rijeke Plitvice i Bednje. Te rijeke imaju pluvijalni (kišni) režim protjecanja što znači da maksimalni vodostaj nastupa nakon velikih padalina, posebice u jesen i na proljeće. Obje su rijeke plitkih korita i niskih obala u aluvijalnim naplavinama. Rijeka Bednja protječe Općinom kroz naselje Mali Bukovec u duljini od oko 2,5 km, a rijeka Plitvica oko 0,5 km prije utoka u Dravu.

Za Bednju je 1968. godine izrađen glavni projekt "Regulacija rijeke Bednje", a za Plitvicu 1969. godine glavni projekt "Uređenje rijeke Plitvice" (Hidroprojekt Zagreb), prema kojima su korita ovih rijeka uređena (regulirana, produbljena i izvedeni su nasipi i obaloutvrde). Iako rijeka Bednja prolazi kroz naselje Mali Bukovec, opasnosti od plavljenja nema.

Od ostalih vodotoka na području Općine nalazi se nekoliko potoka i kanala od kojih su veći i značajniji potoci Segovina i Črnet, te kanal Čuklin i Črna Mlaka.

Rijeke Drava i Bednja su državne rijeke, a rijeke Plitvica, Segovina i ostali vodotoci spadaju pod lokalne vodotoke, s time da su svi u nadležnosti Hrvatskih

voda. Kategorizacija voda, s obzirom na njihovu kvalitetu, sastavni je dio državnih i županijskih planova za zaštitu voda.

U *Državnom planu za zaštitu voda* kategorizacija je određena samo za vode od državnog značaja u koje spadaju rijeke Drava i Bednja koje su time kategorizirane kao II kategorija voda.

Kvaliteta vode rijeke Drave u jezeru Dubrava je II-III kategorije. S obzirom na činjenicu da akumulacijsko jezero predstavlja taložnicu, moguće je prepostaviti da je kvaliteta vode nizvodno od jezera ista ili čak II kategorije, sve do ušća Bednje u Dravu.

Na području Općine na bušotini Lunjkovec (a i šire), utvrđeni su potencijalni izvori geotermalne vode. Tzv. rezervoar Lunjkovec-Kutnjak istražen je do sada samo s dvije bušotine (Lunjkovec 1968. i Kutnjak u susjednoj Koprivničko-križevačkoj županiji 1975.).

Ispitivanjima je utvrđeno prostiranje bazena geotermalne vode na oko 100 km^2 sa sadržajem tople vode koja se ne obnavlja prirodnim putem. Toplina bazena očuvana je zahvaljujući dobrom nepropusnom pokrivaču izgrađenom od mlađih sedimenata. Sam nositelj geotermalne energije je karbonatna breč a zasićena vrućom vodom, s debljinom geotermalnog rezervoara od 80 do 155 m. Geotermalni bazen pokrivaju uglavnom lapor, gline i leće pješčenjaka.

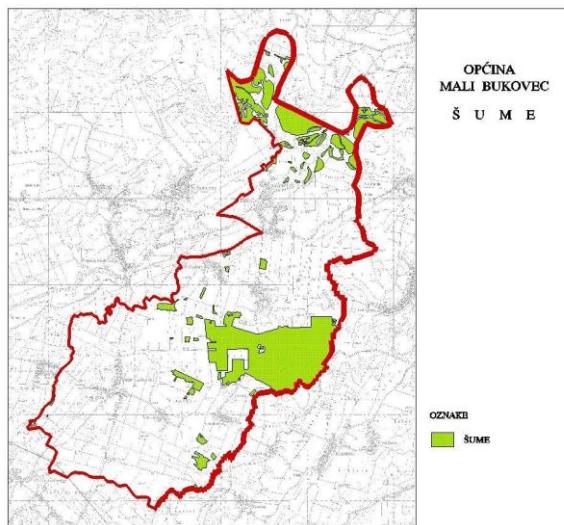
Na preljevu bušotine Lunjkovec čije se dno nalazi na 1.800 m dubine, potvrđena je temperatura vode od 125°C . Geotermalna voda bogata je kloridima, kalcijem i magnezijem, a radioaktivnost premašuje dozvoljenu vrijednost za pitke vode.

Šume

Područje Općine ne obiluje šumskim pokrovom. Prema katastarskim podacima radi se o 702,11 ha što je oko 19,2 % od ukupne površine Općine. Najveći dio šuma nalazi se u sjevernom dijelu Općine uz staro korito rijeke Drave, te unutar šumskog kompleksa Križančija.

Od šumskih zajednica susrećemo slijedeće:

1. šuma crne johe, sremze i poljskog jasena (*Pruno-Fraxinetum*)
2. šuma vrbe i topole (*Salici-Populetum nigrae*)
3. šuma bijele i krhke vrbe (*Salici albae-fragilis*)
4. šuma bademaste vrbe (*Salicetum triandrae*)
5. ostale šumske kulture (alohtone)
 - a) kulture euroameričkih topola (*Populus e.a.*)
 - b) kulture bagrema (*Robinia pseudoacacia*)
 - c) kulture crne johe (*Alnus glutinosa*)
 - d) kulture četinjača (introducirani obični bor i obična smreka: *Pinus sylvestris* i *Picea excelsa*)

Slika 7 - Šume

Od izgradnje hidrocentrala i stvaranja umjetnih jezera traje utjecaj na promjenu vodnog režima u tlu što je uzrok neuspjevanja šume na tim terenima. Tla uz rijeku Dravu su aluvijalna (nanosi), pjeskovita i plitka, na naslagama krupnog šljunka. Preduvjet za uspijevanje vegetacije je razina podzemne vode koju je nekada regulirala Drava. Promjenom vodnog režima ugrožene su autohtone i unesene vrste šumskog drveća pa se prirodne šume suše i vrlo malo prirašćuju. Izostanak visokih poplava, pad vodostaja i pad podzemnih voda uzrok su kretanja pedogeneze u smjeru isušivanja tla i širenja kseriterme pedoklime i vegetacije, osobito u plitkim pedosistematskim jedinicama.

Činjenica je da šume u gospodarskim jedinicama Ludbreške i Međimurske podravske šume više nemaju prvenstvenu gospodarsku funkciju. PPŽ-om se predlaže, uz Varaždinske podravske šume, i ostale nizinske šume dravskog pojasa proglašiti šumama s posebnom namjenom.

Klimatska obilježja

Studijom "Meteoroška podloga za potrebe prostornog planiranja Županije varazdinske" koja je izrađena u Državnom hidrometeorološkom zavodu (prosinac 1995., Zagreb) obrađena su osnovna klimatska obilježja Varaždinske županije.

Klima čitave Županije, pa time i Općine Mali Bukovec, je umjerena toplo-kišna klima. Osnovna karakteristika te klime (klasa Cfwbx" - tzv. C klima) je da se temperatura najhladnijeg mjeseca kreće između -3° i +18°C. Ljeta su topla, ali srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ne premašuje +22°C, a više od četiri (4) mjeseca u godini imaju srednju temperaturu višu od +10°C. Nema sušnih razdoblja, godišnji hod količine oborine je kontinentalnog tipa s maksimumom u toploj dijelu godine i sekundarnim maksimumom u kasnu jesen.

Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko $9,9^{\circ}\text{C}$. Topli dio godine, u kojem je srednja temperatura viša od godišnjeg prosjeka, traje od sredine travnja do sredine listopada i poklapa se s vegetacijskim razdobljem. U prosjeku, najtoplijim mjesecem je srpanj sa srednjom mješevnom temperaturom od $19,5^{\circ}$ do $19,8^{\circ}\text{C}$, a najhladniji je siječanj sa $-1,0^{\circ}$ do $-1,3^{\circ}\text{C}$ i to je ujedno jedini mjesec u godini čija je srednja temperatura na području Županije niža od 0°C .

Ukupne godišnje količine oborine rastu od nizinskih područja u dolini Drave prema gorskim dijelovima Hrvatskog zagorja gdje iznose 1162 mm (postaja Klenovnik). Od ukupne godišnje količine oborine 55-60% padne u toploj, a 40-45% u hladnoj dijelu godine. Učestalost oborinskih dana s različitim količinama oborine je 30-40% dana u godini (115-140 dana).

Od svih oborinskih dana u samo 8-12% dana dnevne količine oborine su 20 mm ili više (11-12 puta godišnje i to u lipnju i srpnju).

U hladnom dijelu godine ima u prosjeku između 45 i 50 dana sa snježnim pokrivačem. U prosjeku se može očekivati 10 ili više dana sa snježnim pokrivačem visine barem 1 cm. Snježni pokrivač >10 cm javlja se gotovo svake zime i zadržava se u prosjeku 21-28 dana.

Područje Varaždina s 1994 sata sijanja sunca godišnje spada u srednje osunčana područja Hrvatske. Najdulje mješevno trajanje sijanja sunca je u srpnju (oko 9 sati dnevno), a najkraće u prosincu (oko 2 sata dnevno).

Na području Županije godišnje ima 40 do 60 dana s maglom, pri čemu se u siječnju javlja oko 10 dana s maglom, dok se u ljetnim mjesecima pojavljuje rijetko ili izostaje.

Mraz se javlja od rujna do svibnja, pri čemu je najopasniji onaj koji se pojavi u vegetacijskom razdoblju.

Tuča se javlja prosječno jednom godišnje, a s najvećom se vjerojatnošću može očekivati da se to dogodi od svibnja do srpnja.

Osnovne kategorije korištenja zemljišta

Područje Općine obuhvaćeno je sa četiri katastarske općine, i to: k.o. Lunjkovec, Mali Bukovec, Novo Selo Podravsko i Sveti Petar.

Prema podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Varaždin - Ispostava Ludbreg sa stanjem na dan 17.01.2003. godine, ukupna površina Općine iznosi $36,56 \text{ km}^2$.

Od toga je poljoprivrednih površina $25,7 \text{ km}^2$ ili 70,31 % ukupne površine (oranice, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci); šuma $7,02 \text{ km}^2$ ili 19,20 %; te $3,84 \text{ km}^2$ ili 10,51 % neplodnog i ostalog zemljišta (trstik i ostalo).

Tablica 7 - Osnovne kategorije korištenja zemljišta (ha)

	Poljoprivredno zemljište*	Šume	Trstik	Ostalo	Ukupno
Površina	2.568,6553	702,1106	1,9985	383,4243	3656,1887
Br. parcela	11.759	1.170	32	2.599	15.560

* obuhvaća oranice, voćnjake, vinograde, livade i pašnjake

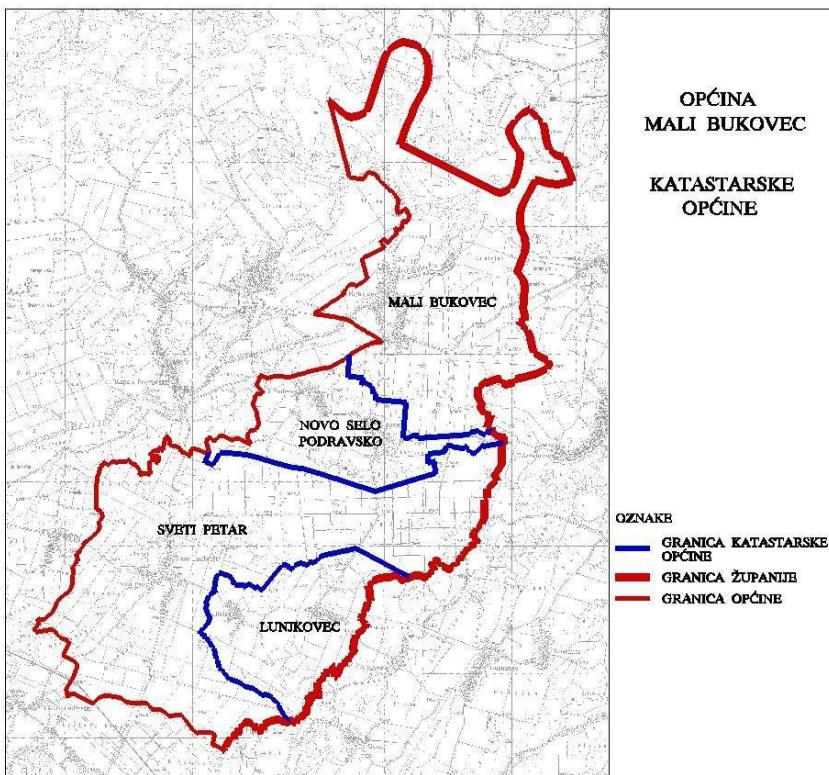
Izvor : Područni ured za katastar Varaždin- Ispostava Ludbreg (stanje 17. 01. 2003. godine)

Ukupan broj katastarskih parcela na području Općine iznosi 15.560.

Prosječne veličine parcela po kategorijama korištenja su slijedeće:

- za poljoprivredno zemljište 0,218 ha,
- šumsko zemljište 0,600 ha,
- neplodno zemljište (trstik i ostalo) 0,146 ha.

Usporedbom s veličinom prosječne parcele u Županiji konstatira se da je prosječna veličina parcele u Općini (gleđajući ukupnu površinu) veća za cca 60% od prosječne u Županiji (Općina 0,235 ha - Županija 0,145 ha)

Slika 8 - Katastarske općine

2.4 GOSPODARSKA DJELATNOST

"Analiza stanja gospodarstva Županije varaždinske s prijedlogom mjera i aktivnosti za brži gospodarski razvoj" izrađena je u Upravnom odjelu za gospodarski razvoj i poljoprivredu Varaždinske županije, u veljači 1996. godine.

Iste godine za područje Županije izrađena je i Studija razvitka Varaždinske županije "Osnovne smjernice za utvrđivanje strategije i operativnih rješenja gospodarskog razvoja Županije varaždinske do 2005. godine" (izrađivač: City Trust, Razvojni centar Zagreb, 1996. godina) u kojoj je analiziran dotadašnji razvoj gospodarstva, te date polazne osnove, pravci i okviri razvoja s projekcijom, mjerama, aktivnostima i prijedlozima za budući razvoj, a koji se u određenim dijelovima mogu primijeniti i na Općinu Mali Bukovec.

Poljoprivreda

Prema katastarskim podacima poljoprivredno zemljište obuhvaća 2.568,6553 ha (70,31% ukupne površine Općine), od čega je 1.918,3763 ha oranica, voćnjaka i vinograda koji čine obradive poljoprivredne površine (74,63%), dok razliku od obradivih površina do ukupnog poljoprivrednog zemljišta predstavljaju livade i pašnjaci u površini od 650,279 ha, tj. 25,30%, te trstici i šikare u površini od 1,9985 ha (0,07%).

Razlika do ukupne katastarske površine Općine sadržana je u površini šuma (702,1106 ha ili 19,20%), te u površini ostalog zemljišta (383,4243 ha ili 10,49%).

Tablica 8 - Osnovne kategorije korištenja zemljišta

Katastarska kultura	Površina (ha)	Broj stavaka parcela
oranica	1.903,8857	7.589
voćnjak	13,4607	205
vinograd	1,0299	10
livada	583,3310	3.777
pašnjak	66,9480	178
šuma	702,1106	1.170
trstik	1,9985	32
ostala zemljišta	383,4243	2.599
Ukupno :	3.656,1887	15.560

Izvor: Područni ured za katastar Varaždin – Ispostava Ludbreg (stanje 17.01.2003.)

Gotovo sve poljoprivredne površine (2.130,2650 ha ili 82,93 %) su u privatnom vlasništvu (u odnosu na ukupnu obradivu poljoprivrednu površinu od 2.568,6553 ha), a osnovno obilježje posjeda je njegova rascjepkanost, odnosno usitnjenošć.

Glede šumskih površina (ukupna površina 702,1106 ha) u privatnom vlasništvu je samo 242 ha ili 34,82 %.

Mikroklimatske prilike na području Općine pogoduju razvoju poljodjeljstva, a

prvenstveno su zastupljeni povrtlarstvo i cvjećarstvo.

Proizvodnja i uzgoj cvjetnih sadnica provodi se u staklenicima i plastenicima u sklopu seoskih domaćinstava, osobito u naseljima Mali Bukovec (sjeveroistočni dio uz rijeku Bednju), Županec i Novo Selo Podravsko, na principima proizvodnje koja tehnologijom i kvalitetom gotovo da ne zaostaje za zapadnoeuropskom.

Stočarstvo na području Općine za sada nema osobit značaj. Na području Općine, u njenom južnom dijelu uz lokalnu cestu LC 25155, postoji kompleks farmi goveda (nekada značajan gospodarski subjekt - kompleks Lizin Dvor) koji više nije u funkciji u cijelom svom kapacitetu. Prisutne su i manje farme manjih kapaciteta koje djeluju u sklopu gospodarskih dvorišta u naseljima Mali Bukovec (svinjogoštvo), Županec (telad), te u Novom Selu Podravskom (svinjogoštvo). Uzgoj peradi s malim brojem grla u individualnim seoskim domaćinstvima prisutna je u svim naseljima.

S obzirom na nepostojanje odgovarajućeg načina odvodnje i takav pojedinačan uzgoj često je izvor nedozvoljenog zagađivanja tla.

Uz navedenu poljoprivrednu proizvodnju potrebno je spomenuti i uzgoj ribe u sklopu dva legalna ribnjaka na području naselja Mali Bukovec (oba locirana između ŽC 2076 i LC 25102 u istočnom dijelu Općine), te uzgoj fazana i konja u istom naselju, kao i uzgoj koza u Svetom Petru.

Intenzivniji razvoj poljoprivrede treba temeljiti procijeniti i usmjeriti na obiteljska seoska gospodarstva uz osiguranje preduvjeta za smještaj i razvoj tih djelatnosti, tim više što prostor pruža dobre polazne mogućnosti.

Šumarstvo

Gospodarenje šumama i šumskim zemljишtem je djelatnost od posebnog društvenog interesa koja se realizira na način propisan Zakonom o šumama. Tim Zakonom utvrđeno je da šumskim prostorom u Republici Hrvatskoj gospodari (upravlja) institucija "Hrvatske šume" Zagreb. Na području Varaždinske županije nadležna je Uprava šuma Koprivnica.

Na temelju fitocenoloških, stanišnih i šumsko-gospodarskih elemenata, formirane su šumsko-gospodarske cjeline, odnosno gospodarske jedinice. U obuhvatu Općine, Šumarija Ludbreg upravlja gospodarskom jedinicom Ludbreške podravske šume (šume uz Dravu) i gospodarskom jedinicom Križančija. Područje sjeverno od rijeke Drave nalazi se u gospodarskoj jedinici Donje Međimurje i pod upravom je Šumarije Čakovec.

Područje Općine Mali Bukovec slabo je zastupljeno šumskim pokrovom. Prema katastarskim podacima radi se o 702,11 ha, što je 19,2% od ukupne površine Općine.

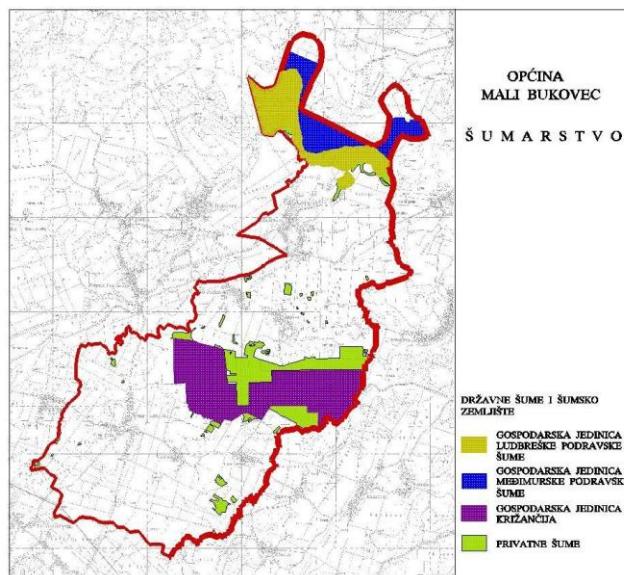
Tablica 9 – Površine državnih šuma

gospod. jedinica	površina državnih šuma u ha				
	obraslo	proizvodno	neproizvodno	neplodno	ukupno
Donje Međimurje	68,94		1,72	3,31	73,97
Ludb. podr. šume	96,16	26,93	2,09	18,56	143,74
Križančija	322,24	1,07	10,93	3,12	337,36
UKUPNO	487,34	28,00	14,74	24,99	555,07

Najveći dio šuma i šumskog zemljišta nalazi se u gospodarskoj jedinici Križančija, te u sjevernom dijelu Općine na području starog korita rijeke Drave. Ostale šume su u privatnom vlasništvu. U posljednjih desetak godina povećan je interes Hrvatskih šuma za otkup privatnih šuma. Gospodarenje privatnim šumama je otežano jer se u njima gospodari prema individualnim potrebama, a ne po šumarskim načelima.

Šume u gospodarskim jedinicama Ludbreške i Međimurske podravske šume više nemaju prvenstvenu gospodarsku funkciju pa se PPŽ-om predlaže te šume dravskog pojasa proglašiti šumama s posebnom namjenom.

Nizinske šume su zastupljene prvenstveno mekim listačama. Najzastupljenije su razne vrbe, topole, crna i bijela joha. Iako je ovo područje prirodno stanište hrasta lužnjaka i običnog jasena istih ima vrlo malo uslijed dugogodišnje negativne selekcije.

Slika 9 - Šume: podjela na privatne i državne, te prikaz gospodarskih jedinica

Lovstvo

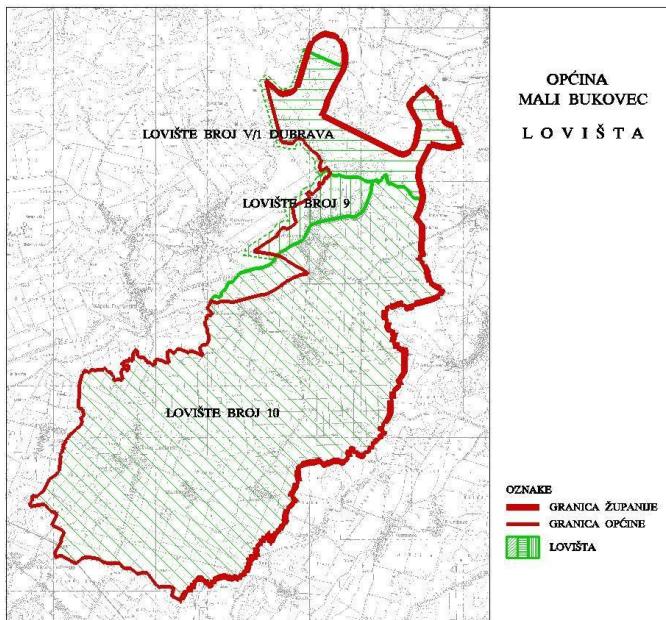
Na području Varaždinske županije ustanovljena su lovišta pod brojevima od 1 do 30, a u svrhu uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači, te racionalnog korištenja svih prirodnih i drugih potencijala za razvoj lova i lovnog gospodarstva.

Kroz izrađene "Lovnogospodarske osnove" daju se osnovni podaci o pojedinim lovištima (opis prirodnih značajki, prikaz vrsta i broja divljači, tehnička opremljenost) i način gospodarenja s divljači i lovištem, a u sklopu kojeg su date mjere zaštite divljači, mjere očuvanja i poboljšanja staništa, mjere uređivanja lovišta, te briga o životinjskim vrstama.

Sveukupan prostor lovišta dijeli se na zemljište unutar lovišta (šumsko, poljoprivredno) i na vode unutar lovišta (tekućice, stajaćice). Površine izvan lovišta su sama građevinska područja i pojas od 150 do 300 m od građevinskih područja.

Na području Općine nalaze se tri lovišta i to:

1. Zajedničko otvoreno lovište broj 10 koje zauzima područje cijele Općine (do Bednje na sjeveru), a manjim dijelom se prostire i na području Općine Veliki Bukovec; lovištem gospodari lovačko društvo "Prepelica" iz Malog Bukovca,
2. Zajedničko otvoreno lovište broj 9 koje manjim dijelom zadire na područje Općine Mali Bukovec, a većim dijelom se nalazi na području Općine Veliki Bukovec; lovištem gospodari lovačko društvo "Fazan" iz Velikog Bukovca,
3. Zajedničko otvoreno lovište broj V/1 "Dubrava" koje se prostire i na području Međimurske županije; lovištem gospodari lovačko društvo "Fazan" iz Donje Dubrave.

Slika 10 – Lovišta

Lov i lovno gospodarstvo čine djelatnost koja svojim ukupnim sadržajem sudjeluje u razvoju ovog kraja. Suvremeno lovno gospodarstvo suočeno je s nizom teškoća od kojih se posebno ističe vlasnička i prostorna struktura lovišta (veliki broj malih parcela), niski bonitet lovišta, krivolov, nedostatak finansijskih sredstava za razvoj i druge teškoće iz domene lovnog gospodarstva.

Može se konstatirati da sadašnje stanje lovnog gospodarstva na ovom području karakterizira:

- nepravovremena i nejednolika provedba Zakona o lovnu,
- loša trofejna struktura pojedinih vrsta divljači,
- određeni stupanj urbaniziranosti područja (naselja, prometnice, industrijski sadržaji, kuće i prostori za odmor i rekreativnu aktivnost),
- daljnja tendencija smanjenja lovnih površina,
- nedovoljan broj kvalitetnih lovno-tehničkih objekata,
- prisutan krivolov.

Malo gospodarstvo

Na razini Županije ulažu se posebni napor u oživljavanje i razvoj malog gospodarstva. U tu svrhu donesen je Program poticanja poduzetništva u Varaždinskoj županiji, kao temeljni dokument za dugoročno i sustavno poticanje gospodarstva. Program se razvija u suradnji s Gospodarskom komorom Županije i Ministarstvom gospodarstva, te Ministarstvom za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

Prema podacima Upravnog odjela za gospodarski razvoj Varaždinske županije u 2002. godini na području Općine bilo je 700 aktivnih stanovnika, od toga je bilo zaposlenih 560 stanovnika, a nezaposlenih 140, što daje stopu nezaposlenosti od 19 %.

Radno sposobno stanovništvo zaposleno je na području same Općine ili je orijentirano na Ludbreg, Koprivnicu, Varaždin i Veliki Bukovec.

U Općini je prisutno malo gospodarstvo u vidu malog i srednjeg poduzetništva, i to na principu privatne poduzetničke inicijative novijeg datuma.

Od proizvodnih kapaciteta na području Općine valja spomenuti drvnoprerađivačku industriju, odnosno stolarski obrt "Stolarija Jakopčin", te proizvodnju kožne galerije, "Galko" i "San Peter", kao dominantne djelatnosti u kojima je zaposlen najveći dio stanovništva na području same Općine.

Stolarski obrt "Stolarija Jakopčin" i obrt za izradu kožne galerije "Galko".

Turizam i ugostiteljstvo

Na razini Županije procijenjeno je da turistički potencijal zaslužuje posebnu pažnju, pa je izrađena zasebna studija iskorištenja turističkih mogućnosti cijelog

prostora ("Strateški marketinški plan turizma Varaždinske županije" - Institut za turizam, Zagreb, 1997. god.).

Prema valorizaciji u toj Studiji, temeljni turistički resursi Županije razvrstani su prema važnosti (koja može biti međunarodna, nacionalna, te regionalna) i prema turističkoj opremljenosti (koja može biti 100%, 66%, 33% ili 0%).

Na području Općine Mali Bukovec spominju se stari tok rijeke Drave s nacionalnom važnošću i turističkom opremljenošću od 33%, te planirana park-šuma Križančija s regionalnom važnošću i turističkom opremljenošću od 0%.

Rudarstvo

Krajnji istočni dio Varaždinske županije unutar Hrvatske prednjači u potencijalnim mogućnostima za iskorištavanje geotermalne energije što je potvrđeno provedenim istraživanjima i sadržano u "Studiji o istraživanju, eksplotaciji, gospodarenju i zaštiti georesursa na području bivše Općine Ludbreg", (Geološki konzalting, Zagreb, 1991. god.).

Prema podacima iz navedene Studije, obim geotermalnih istraživanja na širem području (bivša Općina Ludbreg) u jednom je trenutku dostigao relativno visoku razinu u sklopu istraživanja za moguću izgradnju geotermalne elektrane. U tehnološkom procesu proizvodnje električne energije korištenjem termalnih voda, javljaju se velike količine otpadnih voda još uvjek visoke temperature (80°C) koje bi se mogle koristiti i na drugi način (direktno ili ugradnjom izmjerenjivača topline).

Rezultati istraživanja ukazuju da je dio razvoja Općine moguće bazirati na dobivanju relativno jeftine geotermalne energije. U tu svrhu bilo bi poželjno nastaviti istraživanja za definiranje iskorištenja resursa geotermalne vode dodatnim geofizičkim mjeranjima i geokemijskim istraživanjima vode bušotina.

Dravska dolina predstavlja resurs nemetalne mineralne sirovine – šljunka i pjeska. Ta je sirovina zastupljena u značajnim količinama na površini ili ispod tankog humusnog pokrivača.

Svojevremeno se šljunak vadio za potrebe izgradnje cesta na području bivše općine Ludbreg, pa se na području Općine nalazi nekoliko depresija - ostataka bivših eksplotacija formiranih u cilju izgradnje cestovne infrastrukture.

Na području Općine nalaze se dva legalna ribnjaka u sklopu kojih se vrši iskop šljunka.

U toku izrade ovog Plana pokrenuta su dva postupka za odobrenje istraživanja mineralnih sirovina građevnog pjeska i šljunka i to za istražne prostore „Prudnica“ i „Krtinje“.

Predmetni prostori nalaze se u sklopu postojećih legalnih ribnjaka.
Za istražni prostor „Prudnica“ okončan je postupak, te je izdano rješenje nadležne

službe kojim se odobrava eksplotacija predmetne mineralne sirovine.

2.5 KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Prometni sustavi

Cestovni promet

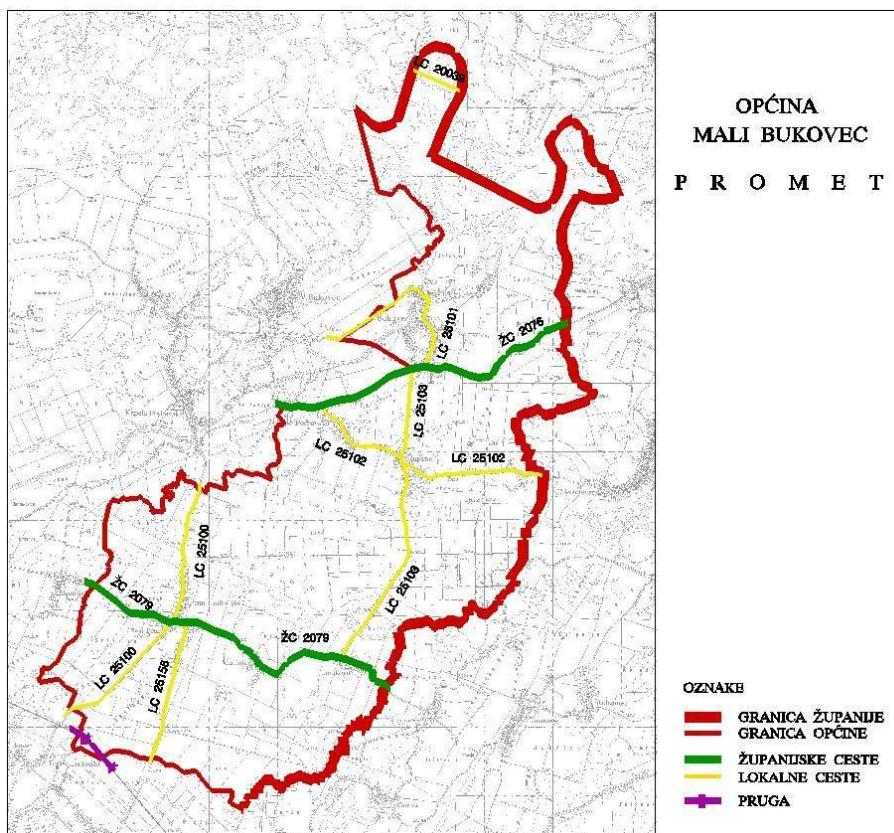
Prema *Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN, br. 79/99., 111/00. i 98/01.)* u obuhvatu prostornog plana u državne ceste nije razvrstana niti jedna javna cesta.

Iako se Općina Mali Bukovec nalazi izvan značajnih prometnih pravaca Županije i Države, prometna povezanost s važnijim središtima, pa i susjednim prostorima ipak je zadovoljavajuća.

Općini je najbliži grad Ludbreg, prometno središte i sjedište bivše Općine, s kojim je povezana županijskim cestama ŽC 2076 i ŽC 2079, koje su u vrlo lošem stanju.

Područjem Općine prolazi još šest lokalnih cesta, tako da se može reći da je povezanost naselja dobra i zadovoljavajuća.

Veza na mrežu državnih cesta ostvaruje se preko ŽC 2076 u naselju Sighetec Ludbreški (izvan područja Općine) gdje se ova cesta spaja na DC 2.

Slika 11- Postojeća prometna mreža

Popis prometnica na području Općine Mali Bukovec:

Županijske ceste:

- **ŽC 2076** Sighetec Ludbreški (D 2) - Selnica Podravska - Veliki Otok - D 20
- **ŽC 2079** Slokovec (ŽC 2076) - Vojvodinec - ŽC 2081

Lokalne ceste:

- **LC 25100** Dubovica (ŽC 2072) - Sveti Petar - Čukovec -D 2
- **LC 25101** Veliki Bukovec (ŽC 2072) - Mali Bukovec -ŽC 2076
- **LC 25102** Novo Selo Podravsko (ŽC 2076) – Selnica Podravska - ŽC 2076
- **LC 25103** Mali Bukovec (ŽC 2076) - Županec – Lunjkovec-ŽC 2079
- **LC 25155** Sveti Petar (ŽC 2079) - Bolfan D2
- **LC 20039** HE Čakovec (ŽC 2022) – HE Donja Dubrava-Donja Dubrava (D 20)

Tablica 10 - Razvrstane ceste na području Općine Mali Bukovec

Cesta	Dužina (km)		Ukupno (km)
	asfalt	makadam	
Županijska	9,36	0,34	9,70
Lokalna	13,83	4,42	18,25
Ukupno	23,19	4,76	27,95

Izvor: Županijska uprava za ceste Varaždinske županije, (stanje 28.08.2002.)

Sve ostale ceste i putovi na području Općine spadaju u nerazvrstane ceste. Stanje nerazvrstanih cesta je zadovoljavajuće, mada osnovni problem glede njihovog stanja i održavanja predstavlja promet u svrhu ilegalnog odvoza šljunka iz korita rijeke Drave.

Željeznički promet

Područjem Općine, u njenom južnom dijelu na granici sa Gradom Ludbregom, prolazi željeznička pruga Koprivnica-Varaždin koja prema kategorizaciji predstavlja glavnu prugu I reda.

Ta pruga predstavlja zadnju dionicu tzv. "Podravske magistrale", ulazi u red značajnih prometnica koja povezuje gospodarske i kulturne centre Podравine na prostoru od Varaždina do Osijeka.

Veza na predmetnu prugu ostvaruje se putem ŽC 2076 (spoj na DC 2) u Ludbregu, ili putem lokalnih cesta LC 25100 i LC 25155 izvan Općine u naseljima Čukovec i Bolfan.

Pošta

Hrvatska pošta d.d., Poštansko središte Varaždin poštanski promet na području Općine Mali Bukovec obavlja posredstvom Poštanskog ureda 42231 Mali Bukovec. Dostavno područje poštanskog ureda obuhvaća naselja: Dubovica, Kapela, Lunjkovec, Mali Bukovec, Martinić, Novo Selo Podravsko, Sveti Petar Ludbreški, Veliki Bukovec i Županec. Poštanski ured 42231 Mali Bukovec pokriva područje od cca 60 km² i poslužuje 4 069 stanovnika, dok je županijski prosjek 37 km² i 5 677 stanovnika.

Javne telekomunikacije

Na području Općine Mali Bukovec telekomunikacijski promet organiziraju i obavljaju Hrvatske telekomunikacije d.d., Telekomunikacijski centar Varaždin.

Naselja Općine obuhvaćena su s dvije pristupne telekomunikacijske mreže s pripadajućim udaljenim pretplatničkim stupnjevima (ATC RSS Mali Bukovec i ATC RSS Sveti Petar Ludbreški). Pristupna mreža oba RSS-a izgrađena je od RSS-a do mjesta koncentracije odnosno izvoda podzemno, a od toga mjesta do pretplatnika zračno.

Instalirani kapaciteti RSS-a Mali Bukovec (512 tf brojeva) i RSS-a Sveti Petar Ludbreški (384 tf brojeva) iznose 896 telefonskih priključaka, dok je kapacitet pristupnih mreža zajedno 3.150 bakrenih parica.

Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika u Općini iznosi 27,32, a gustoća je 18,37 priključka na km², dok je županijski prosjek 40,7 instaliranih priključaka na 100 stanovnika, a gustoća 60,5 priključaka na km².

Energetski sustav

Elektroopskrba

Općina Mali Bukovec spada u područje koje opskrbljuje distribucijsko područje "Elektra" Koprivnica, preko trafostanice TS 35/10 kV Ludbreg instalirane snage 2x8 MVA, a koja se napaja iz TS 110/35 kV Selnik.

Istočnim dijelom Općine prolazi trasa dalekovoda 2x400 kV Žerjavinec - Mađarska, uz koji je i trasa dalekovoda 110 kV od HE Dubrava prema Koprivnici. Južnim dijelom Općine prolazi još jedan 110 kV dalekovod od Ludbrega prema Koprivnici.

Za potrebe izgradnje 400 kV dalekovoda 1995. godine izrađena je "Studija utjecaja na okoliš dalekovoda 2x400 kV Žerjavinec - Mađarska". Širina dalekovoda iznosi približno 20 m (po 10 m na obje strane osi), a ukupna širina koridora je 80 m.

U Studiji se naglašava da ne treba računati s mogućnošću građenja novih stambenih i sličnih objekata ispod ili u neposrednoj blizini dalekovoda. Studijom

se također daje pregled mogućih utjecaja na okoliš, na promjenu namjene i korištenje površina (poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište), elektromagnetskih utjecaja i drugog vezano uz mjere zaštite.

Za dalekovode 110 kV određen je također zaštitni koridor u širini od 40 m (20 m sa obje strane od osi trase) za potrebe pristupa, održavanja, eventualnih popravaka ili rekonstrukcije istog.

Tablica 12 – Postojeće trafostanice i snage instaliranih trafostanica

NAZIV TS 10/0,4 kV	INSTALIRANA SNAGA	MAKSIMALNA SNAGA	IZVOR NAPAJANJA	MOGUĆNOST NAPAJANJA
1. Mali Bukovec 1	250 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Legrad TS 35/10 kV Ludbreg-Selnik
2. Mali Bukovec 2	160 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Legrad TS 35/10 kV Ludbreg-Selnik
3. Mali Bukovec 3	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Legrad TS 35/10 kV Ludbreg-Selnik
4. Županec	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Legrad TS 35/10 kV Ludbreg-Selnik
5. Novo Selo	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Legrad TS 35/10 kV Ludbreg-Selnik
6. Sveti Petar 1	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Rasinja
7. Sveti Petar 2	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Rasinja
8. Sveti Petar farma	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Rasinja
9. Martinić	50 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Rasinja
10. Lunjkovec	100 kVA	250 kVA	TS 35/10 kV Ludbreg	TS 35/10 kV Rasinja

Izvor: HEP – Distribucija d.o.o. Zagreb, DP "Elektra" Koprivnica

Distribucija električne energije vrši se iz 10 trafostanica 10/0,4 kV. Trafostanice 10/0,4 kV na području obuhvata Plana napajaju se 10 kV vodovima iz trafostanice 35/10 kV Ludbreg.

Sva su naselja pokrivena niskonaponskom mrežom. Iako je pokrivenost Općine električnom energijom 100% (95% stanovništva obuhvaćeno je elektroopskrbom), zbog dotrajalosti vodova i instalacija dolazi do padova napona (naročito u zimskim mjesecima u naselju Sveti Petar), koji se javljaju na nivou 10 i 0,4 kV mreže, te postojećih 10/0,4 kV trafostanica.

Plinoopskrba

Po područjima bivših općina, a za područje današnje cijele Varaždinske županije, bile su svojevremeno izrađene lokalne studije opskrbe plinom, kao i potrebiti odgovarajući projekti, prema kojima je tekao razvoj plinofikacije.

Današnji ključni dokument koji objedinjuje rade na projektiranju i daljnju razradu plinofikacije cjelokupnog područja Varaždinske županije (pa tako i svakog njenog pojedinog dijela, tj. općine/gradove) je "Studija opskrbe prirodnim plinom Županije varaždinske" izrađena u "Coning Inženjeringu" d.d. Varaždin, 1995. godine.

Distribuciju plina na području Općine Mali Bukovec obavlja distributer "Termoplín" d.d. Varaždin.

Općina se snabdijeva zemnim plinom iz MRS Ludbreg putem razvodne srednjetlačne plinske mreže, koja se proteže duž prometnica.

Plinska mreža naselja Općine Mali Bukovec povezana je sa sustavima Općine Sveti Đurđ i mrežama na pravcu Globočec - Čukovec - Bolfan i Ludbreg - Apatija - Sveti Petar. Time je postignuto privremeno napajanje za određenu potrošnju, dok je za konačne potrebe potrebno izgraditi MRS Bolfan.

Plinski sustav Općine definiran je i vrlo velikim dijelom već izgrađen. Zapravo, može se reći da je cijelo područje Općine plinoficirano, te da je 50% stanovništva priključeno na plinsku mrežu.

Odvodnja otpadnih voda

Problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Mali Bukovec dosad nije sustavno rješavana tj. nema izgrađene kanalizacijske mreže za odvodnju otpadnih voda, a samim time ni uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Odvodnja fekalnih otpadnih voda u naseljima rješava se većinom izvedbom septičkih jama s taložnicama ili direktnom infiltracijom tekućeg dijela u podzemlje. Recipijenti za otpadne vode su također i kanali za odvodnju oborinskih voda uz prometnice, te lokalni potoci i kanali (direktni ispust). To čini stanje sve težim i zahtijeva odgovarajuće intervencije obzirom na činjenicu da se Općina nalazi na području vodonosnika.

Neriješeno stanje na području odvodnje otpadnih voda nameće nužnost izgradnje adekvatnog sustava javne odvodnje. Na razini Županije izrađuje se Studija odvodnje koja će dati rješenje cjelovitog sustava odvodnje i definirati dinamiku etapne realizacije.

Navodnjavanje i melioracijska odvodnja

Projekt "Idejno rješenje vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice" iz 1988. godine ("Elektroprojekt" Zagreb) daje tehničko rješenje navodnjavanja ovog područja. Iako su planirane, do danas još nema površina koje se navodnjavaju.

Korištenje vode iz akumulacijskog jezera Dubrava razmatrano je i u "Studiji uređenja zemljišta i otvorenih vodotoka za gornji dio vodnog područja rijeke Drave" iz 1989. godine (izrađeno od VRO "Drava-Dunav" Osijek, "Vodogradnja" Varaždin).

Do danas još nema površina koje se navodnjavaju, jer nisu planirane aktivnosti za provođenje svih potrebnih i za tu namjenu predviđenih mjera i postupaka.

Osnovni preduvjet za izgradnju sustava za navodnjavanje je uređenje vodotoka i osiguranje potrebnog prostora za izgradnju kanalskog sistema (otkop zemljišta), a također i zadovoljavajuća kvaliteta vode u smislu dopuštenog onečišćenja.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

U sjevernom dijelu Općine nalazi se stari tok rijeke Drave. Hidropotencijal rijeke iskorišten je za proizvodnju električne energije. Izgradnjom hidroenergetskog sustava (akumulacija, nasipa, dovodnih i odvodnih kanala) prirodni režim toka rijeke Drave znatno je promijenjen.

Opasnost od poplava znatno je smanjena, ali područje Općine još uvijek spada u plavna područja ugrožena od eventualnih velikih voda iz starog korita rijeke Drave. U cilju zaštite od poplava planira se izgradnja obrambenog nasipa "Dubovica – Selnica". Nasip će predstavljati nadvišenje iznad mjerodavne visoke vode (100 godina povratnog perioda) visine do 1,2 m, širine krune 4 m i obostranog nagiba kosina 1:3.

Za slivno područje rijeke Bednje i Plitvice izrađeno je "Idejno rješenje vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice" (VRO "Drava-Dunav" Osijek, OOUR "Vodogradnja" Varaždin 1989.). U tom je materijalu obuhvaćena zaštita od štetnog djelovanja voda sliva Bednje s uređenjem glavnih vodotoka, uređenjem retencija i akumulacija u slivu, a radi smanjenja maksimalnih i povećanja minimalnih protoka.

Zbrinjavanje otpada

Jedan od najvećih problema u Varaždinskoj županiji je zbrinjavanje otpada. Nepostojanje suvremeno organiziranog sustava zbrinjavanja otpada, kao niti uređenih lokacija za odlaganje otpada rezultiralo je pojavom čitavog niza nekontroliranih odlagališta ili privremenih rješenja bez odgovarajućih dozvola, koja sada opterećuju i ugrožavaju okolni prostor, a za jedinice lokalne samouprave predstavljaju vrlo neugodan problem.

U Općini je uspostavljen organizirani sustav postupanja s komunalnim otpadom. Reciklažno dvorište ne postoji, no sa ovlaštenim sakupljačem glomaznog otpada u planu je uspostava mobilnog reciklažnog dvorišta u koje će se moći odložiti opasni otpad (baterije, ambalaža ulja, ostaci boja, lakova, mineralnih gnojiva, sredstava za zaštitu bilja, lijekovi i dr.). Pošto se područje Općine nalazi na vodonosniku podzemne vode, ispiranjem i procjeđivanjem oborinskih voda postoji mogućnost onečišćenja iz opasnih tvari, zbog čega se i planira organiziranje mobilnog reciklažnog dvorišta.

Općina ima uspostavljenu službu komunalnog redarstva sa Gradom Ludbregom i obližnjim Općinama.

Groblje

Na području Općine postoje dva mjesna groblja.

U naselju Mali Bukovec groblje je smješteno u njegovom južnom dijelu uz LC

25103 i služi za potrebe ukapanja pokojnika s područja naselja Mali Bukovec, Novo Selo Podravsko i Županec.

Drugo groblje nalazi se na zapadnom ulazu u naselje Sveti Petar uz ŽC 2079 i služi za potrebe ukapanja pokojnika s područja naselja Sveti Petar, Lunjkovec i Martinić.

Groblja imaju dobru lokaciju, primjereno su uređena i kod oba postoji potreba za rezervacijom prostora za proširenjem, uz poželjno dodatno uređenje okoliša i parkirališta.

2.6 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Društvena infrastruktura, kao skupina središnjih uslužnih funkcija, naruže je povezana s razvitkom i s razmještanjem svojih korisnika, a njenim razvojem postiže se viši i bolji standard i kvaliteta života.

Javne službe i uprava

Prema ustavnom i zakonskom određenju Općina Mali Bukovec je jedinica lokalne samouprave. U dijelu lokalne samouprave na području Općine u naselju Mali Bukovec djeluju:

- Općinsko vijeće, te
- Jedinstveni upravni odjel.

U naselju Mali Bukovec nalazi se arhiva matičnog ureda, a na području Općine ukupno je formirano 6 mjesnih odbora.

Na razini Županije obavljaju se poslovi državne uprave i poslovi samoupravnog djelokruga, koji su propisani Zakonom o sustavu državne uprave i Zakonom o lokalnoj i područnoj samoupravi. Tijela općinske samouprave dio su županijskog i republičkog sustava i u stalnoj su suradnji.

Odgoj i obrazovanje

Obvezni predškolski program za djecu s područja Općine provodi se u predškolskoj ustanovi u vlasništvu Općine Mali Bukovec- dječjem vrtiću Krijesnica .

Programom su obuhvaćene dvije grupe sa zaposlenim tri odgajateljicama i s ukupno 40 polaznika s područja Općine Mali Bukovec.

Za područje Općine Mali Bukovec djelatnost osnovnog školstva provodi se u okviru Osnovne škole u susjednoj Općini Veliki Bukovec. Osnovna škola u Velikom Bukovcu pokriva područje s 4.038 stanovnika (prema Popisu 2001.

godine), odnosno školsko područje koje obuhvaća sva naselja općina Mali i Veliki Bukovec.

Obrazovanje djece i mlađeži s teškoćama u razvoju provodi se integracijom u redovne razredne odjele, a u rijetkim slučajevima u Centru Tomislav Špoljar u Varaždinu.

Na području Općine nema srednjih škola, kao ni visokoškolskih ustanova.

Vjerske zajednice

Područje Općine pripada RKT župi "Sv. Franjo Asiški", koja pokriva područje deset naselja, tj. područja općina Mali i Veliki Bukovec, te naselje Podravska Selnica iz susjedne Koprivničko-križevačke županije.

Povijesni začetak i bilježenje župe seže u 1334. godinu i vezano je na župnu crkvu "ECCLESIA SANCTI PETRI DEL BEDGNA" u Svetom Petru. Dolaskom plemićke obitelji Drašković sjedište župe preseljeno je 1671. godine u Veliki Bukovec.

Glavna župna crkva, crkva "Sv. Franjo Asiški", smještena je u naselju Veliki Bukovec.

Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Općine u sklopu Doma zdravlja Varaždinske županije djeluje Ambulanta Mali Bukovec.

Za bolničke usluge, kao i za usluge Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije (za potrebe sekundarne razine zdravstvene zaštite, te preventivne i sanitарne zaštite) stanovnici Općine trebaju odlaziti u Varaždin ili druge specijalne bolnice na području Županije.

U naselju Mali Bukovec djeluje poslovna jedinica Depo lijekova Mali Bukovec u sklopu Ljekarne Varaždinske županije. Na području Općine ne postoji niti jedna ustanova socijalne skrbi. Potrebe iz socijalne skrbi, stanovnici Općine Mali Bukovec zadovoljavaju u Centru za socijalnu skrb – Varaždin.

Kultura, šport i rekreacija, dobrovoljna društva

Glede značajnijih županijskih (i šire) kulturnih i sportsko-rekreacijskih zbivanja, Općina Mali Bukovec vezana je na grad Ludbreg i grad Varaždin.

Organizacija i provođenje društvenih zbivanja i djelovanja na lokalnom nivou više je nego zadovoljavajuće, a pregled djelovanja po naseljima i područjima djelovanja je slijedeći:

Mali Bukovec

- DVD Mali Bukovec utemeljeno 1887. g., 1931. g. izgrađen je vatrogasni dom;

- Organizacija Crvenog križa djeluje od 1948. g., provodi dobrovoljne akcije davanja krvi, unutar organizacije postoje tri ekipe iz prve pomoći, te ekipa higijensko-epidemiološke zaštite;
- Lovačko društvo "Prepelica" osnovano 1972. g. izdvajanjem iz matičnog društva "Fazan" u Velikom Bukovcu;
- Dva orkestra limene glazbe;

Sveti Petar

- DVD Sveti Petar utemeljeno 1926. g., u društvu djeluje muška i ženska ekipa;
- društvo žena u Svetom Petru djeluje od 1963. g., imaju svoj prostor u društvenom domu, bave se organizacijom tečajeva, predavanja i seminara;
- Organizacija crvenog križa;

Lunjkovec

- DVD Lunjkovec utemeljeno 1934. g., društvo ima svoj dom, mušku i žensku ekipu;
- Crveni križ i aktiv žena osnovani krajem 1950. godine, provode dobrovoljne akcije davanja krvi, organiziraju društveni život, razne susrete, predavanja, izlete i sl.;

Martinić

- DVD Martinić utemeljeno 1949. g., društvo ima svoj dom, mušku i žensku ekipu; -Crveni križ i društvo žena djeluje od 1959-60. g.;

Novo Selo Podravsko

- DVD Novo Selo Podravsko utemeljeno 1933. g., društvo ima svoj dom;

Županec

- DVD Županec utemeljeno 1933. g.;
- Društvo žena djeluje od 1968. g.;
- Crveni križ djeluje od 1970. g.

Na području Općine glede sportskih aktivnosti djeluju tri nogometna kluba, i to: NK "Bukovčan 27" u Malom Bukovcu, NK "Lunkovec" u Lunjkovcu, te NK "Mladost" u Svetom Petru.

2.7 PRIRODNA I KULTURNA BAŠTINA

Graditeljska baština

Na području Općine, prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, kao zaštićena graditeljska baština nalazi se kapela Blažene Djevice Marije - grobna kapela obitelji Drašković u Križančiji (naselje Županec). Barokna kapela sagrađena je 1731. godine kao centralna građevina trolisnog tlocrta, a kasnije je dograđivana.

Od evidentirane graditeljske baštine na području Općine nalaze se slijedeće građevine:

1. Kapela Sv. Katarine u Malom Bukovcu iz 18. st. Kapela ima svojstvo kulturnog dobra i u tijeku je postupak za zaštitu te će nakon donošenja rješenja o zaštiti kapela biti upisana u Registar kulturnih dobara. Kapela se prvi puta spominje u kanonskim vizitacijama kao drvena, prvobitno filijalna kapela župe Sv. Franje iz Velikog Bukovca. Kao zidana sagrađena je 1758. godine. Oko kapele se ranije nalazilo groblje i ograda cinktora koja je srušena 60-ih godina 20. stoljeća, čime je narušen ambijent ovog sakralnog prostora.

Slika 12: kapela BDM u Križančiji

Slika 13: kapela Sv. Katarine u Malom Bukovcu

2. Kapela Sv. Petra u Svetom Petru. Sagrađena je kao nova kapela s drvenim tabulatom 1659. godine na ostacima stare crkve. Župa Sv. Petra se spominje već 1334. godine. Godine 1936. radikalno se pregrađuje i mijenja orijentaciju. Obnovom 1979. godine unutrašnjost je potpuno izmijenjena čime je i narušena kvaliteta ove građevine.
3. Kurija obitelji Drašković u Malom Bukovcu sagrađena je prije otprilike 300 godina. Krajem 19. stoljeća služila je kao farof, a zatim kao škola, ured općine i dr. To je jednostavna jednokatna građevina pravokutnog tlocrta s plitkim središnjim rizalitom ulaznog pročelja.

Slika 14: kapela Sv. Petra u Svetom Petru

Slika 15: kurija obitelji Drašković u M. Bukovcu

Od javne plastike na području Općine evidentirani su:

1. pil Svetog Trojstva u Malom Bukovcu, podignut 1939. godine,
2. pil Sv. Florijana u Malom Bukovcu, nastao oko 1800. godine,

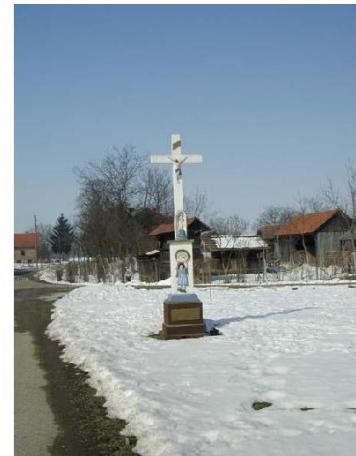
3. kameni raspelo u Svetom Petru, recentna izvedba s kovanom ogradom,
4. kameni raspelo u Župancu,
5. raspelo u Martiniću iz 1942. godine,
6. raspelo u Lunjkovcu iz 1909. godine,
7. kameni križ u Malom Bukovcu,
8. kameni raspelo u Novom Selu Podravskom iz 1905. godine,
9. raspelo u Novom Selu Podravskom.

**Slika 16: pil Sv. Trojstva
u Malom Bukovcu**

**Slika 17: pil Sv. Florijana
u Malom Bukovcu**

**Slika 18: kameno raspelo
u Župancu**

Slika 19: pil u Martiniću

Slika 20: pil u Lunjkovcu

**Slika 21: kameni križ u M.
Buk.**

Od arheoloških lokaliteta na području Općine evidentirani su slijedeći:

1. kapela Sv. Petra: kapela je izgrađena 1935. godine na srednjovjekovnim temeljima pa su ostaci arhitekture (gotika) uočljivi na temeljima i u poprečnoj staroj gradnji,

2. Gradina: lokalitet oko 1 km jugozapadno od naselja Sveti Petar; blago

uzvišenje okruženo ravnicom, izduženo u smjeru SI-JZ, visine 1 do 2 m na nadmorskoj visini od oko 150 m; pronađeni kameni artefakt iz prapovijesti, te keramika iz srednjeg vijeka,

3. Gradišće, Gradišće na selišću: lokalitet se nalazi sjeverno od naselja Sveti Petar, oko 100 m zapadno od ceste prema Kapeli Podravskoj, u meandru starog toka rijeke Bednje pa je to područje u kišnim razdobljima močvarno; gradišće iz srednjeg vijeka (13.-15. st.) je kružnog oblika, dimenzija oko 50x44 m, okruženo jarkom koji je povezan sa starim koritom Bednje; 1948. godine izvršena su pokušna iskopavanja,

4. Staro groblje: lokalitet se nalazi na krajnjem sjevernom dijelu naselja Sveti Petar, zapadno od glavne ceste kroz naselje te odmah iza kuća i okućnica uz cestu; radi se o prirodnoj lesnoj uzvisini na oko 147 m nadmorske visine; tijekom vremena lokalitet je uništavan obradom i izravnanjem, pa je današnja visina lokaliteta 2,5 do 3m; na uzvisini je pronađena keramika iz ranog brončanog doba (licensko-keramička kultura), zatim naseobinski objekti i inventar ljevačke radionice (ljevaonička peć, kalupi za lijevanje) iz starijeg željeznog doba što lokalitetu daje posebno značenje, te nekropola iz srednjeg vijeka; istraživano je 1960. godine te u razdoblju od 1976.-1978. godine, izvršeno je zaštitno iskopavanje, a ukupno istražena površina iznosi 700 m²,

5. Kolibe: oko 300 m jugozapadno od naselja Martinić; izduženo uzvišenje od oko 1 m, zaravnjenog vrha, dimenzija oko 250x150 m, koje je bilo opasano jarkom; na lokalitetu je pronađena keramika iz srednjeg vijeka; položaj udomačenog naziva Kolibe je na topografskoj karti u M 1:25.000 na koti 150,5 m označen imenom Gradina,

6. Selišće: nalazi se na sjevernom dijelu sela Sveti Petar, lijevo od ceste koja vodi prema Kapeli Podravskoj; lokalitet Staro groblje spušta se postepeno prema zapadu i prelazi u nizinu zvanu Selišće; na lokalitetu je pronađena keramika iz prapovijesti, ali nalazi nisu pohranjeni budući su prikupljeni fragmenti mali i atipični,

7. Žrnjak: lokalitet se nalazi u sjevernom dijelu naselja Sveti Petar, istočno od ceste prema Kapeli Podravskoj; lokalitet je smješten u nizinskom predjelu sa ostacima starih korita potoka; pronađena keramika je iz starijeg željeznog doba,

Slika 22: lokalitet Gradina

Slika 23: lokalitet Kolibe

8. Sveti Petar: lokalitet se nalazi istočno uz lokalitet Staro groblje; slučajan nalaz groba s posuđem i nakitom iz starijeg željeznog doba nalazio se na dubini od oko 2 m; mještani su kopajući na vrtovima u nekoliko navrata nailazili na grobove

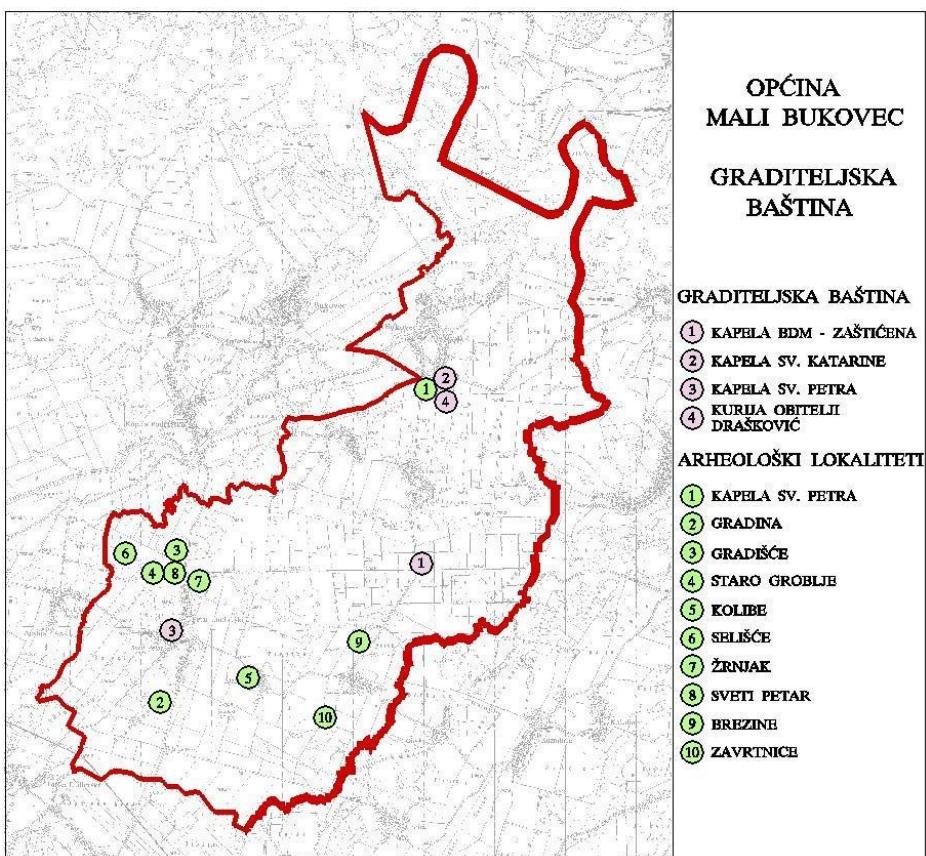
Slika 24: lokalitet Staro groblje, Sveti Petar

Slika 25: lokalitet Žrnjak, Sveti Petar

9. Brezine: lokalitet se nalazi sjeverno od naselja Lunjkovec, na oranicama istočno od Martinića; pregledom terena i pokusnim istraživanjem 2000. godine na širokom području su ustanovljeni ostaci velikog antičkog objekta (vila rustica) i tragovi rimske ceste; lokalitet je znatno oštećen,

10. Zavrtnice: lokacija se nalazi južno od sela Lunjkovec na udaljenosti cca 300 m od objekata – kućnih brojeva 42 i 44; uzvišenje kružnog tlocrta na kojem je uočena prapovijesna keramika, a izorava se lomljeni kamen kojem ova lokacija nije prirodno ležište; prema predaji na ovom mjestu se nalazila srednjovjekovna utvrda Lhonka, Lunk ili Lunjk.

Slika 26 - Graditeljska baština

U Malom Bukovcu i Svetom Petru nalaze se još dva slučajna nalaza za koja je uže mjesto nalaza nepoznato. U Malom Bukovcu kod nasipa uz Dravu pronađen je nakit - fragment srebrne narukvice iz srednjeg vijeka, dok je u Svetom Petru pronađeno oruđe - bakrena sjekira iz eneolitika.

Novoizgrađene sakralne građevine su:

- kapela Sv. Elizabete Ugarske u Novom Selu Podravskom iz 1976. godine,
- kapela Sv. Marije, Kraljice Sv. Krunice u Župancu iz 1981. godine,
- kapelica posvećena Sv. Arkandželim u Lunjkovcu iz 1987. godine,
- kapelica Sv. Martina biskupa u Martiniću iz 1987. godine.

Slika 27: kapelica Sv. Marije u Župancu

Slika 28: kapelica u Lunjkovcu

Tradicionalna graditeljska baština na području Općine zastupljena je s manjim brojem stambenih i gospodarskih građevina (štagljevi, kukuružnjaci).

Slika 29: trg u Malom Bukovcu

Slika 30: stambena kuća u Malom Bukovcu

Pojedina naselja kao Novo Selo Podravsko, Martinić i Lunjkovec su izdužene građene strukture, s građevinama s obje strane ceste i bez izrazitog središta. Nasuprot tome, naselja Mali Bukovec, Županec i Sveti Petar Ludbreški složene su prostorne strukture s nepravilnom uličnom mrežom. Ta naselja ujedno imaju i izdužene ljevkaste trgove naglašene važnim lokalnim građevinama kao što su

kapela, kurija, zadružni dom, vatrogasni dom, trgovina, općina, pošta, ambulanta, kafić, stara mesnica, nekadašnja škola i sl.

Stambene kuće su zidane i skromne, izgrađene pretežno u prvoj polovici 20. stoljeća. Neke kuće imaju obilježja gradske arhitekture s bogatom neostilskom dekoracijom pročelja dok ih većina ima plitku, rustikalnu dekoraciju.

Tradicijska stambena zidana arhitektura u pravilu je zapuštena i u lošem građevinskom stanju, a građevine su nerijetko napuštene te propadaju.

U gospodarskim dvorištima nailazimo na stare pletene "kuružnjake", ali većinom prevladavaju noviji drveni.

Od tradicijske graditeljske baštine na području Općine mogu se izdvojiti:

naselje Sveti Petar:

- stambena kuća u Harambašinoj 2 s drvenom pomoćnom građevinom u dvorištu
- šumarska kuća u Križančiji

naselje Martinić

- stambena kuća iz 1921. godine na kućnom broju 6 s dekorativnim zabatnim pročeljem na ulicu
- mala trošna kuća s drvenom kanatnom konstrukcijom na kućnom broju 36

naselje Lunjkovec

- stambena kuća iz 1929. godine na kućnom broju 16, građenu u "ključ" s trijemom u dvorištu
- tradicijska građevina na kućnom broju 27

naselje Novo Selo Podravsko

- tradicijske stambene kuće na kućnim brojevima 49 i 90
- kuća s bogatom rustičnom dekoracijom zabatnog pročelja okrenutog na ulicu

naselje Mali Bukovec

- građanska katnica s dućanom u prizmlju smještena u centru nasuprot četvrtastom trgu pred crkvom
- tradicijske građevine u ulici Vladimira Nazora 33 i 62
- dviye stambene kuće u Dravskoj ulici

Prirodna baština

Prirodna baština dio je resursne osnove Općine i sastavni dio njenog prostornog i kulturnog identiteta. Prirodna baština ima veliko značenje u smislu očuvanja ekološke ravnoteže zbog sve većeg antropogenog utjecaja kao što je

poljoprivredna proizvodnja (ratarska, voćarska i vinogradarska).

Zakon o zaštiti prirode valorizira zaštitu prirodne baštine kroz devet kategorija. Osim zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta na području Općine Mali Bukovec nema zaštićene prirodne baštine u smislu navedenog zakona.

Osim zakonom zaštićenih biljnih vrsta na području Općine rasprostranjene su i neke biljne vrste koje se mogu smatrati ugroženima jer njihova brojnost opada, a staništa im nestaju. Posebno se ističe vrijednost starog hrasta kraj šumarske kućice u Križančiji, čije je drvo izuzetnih dimenzija, veličine i volumena.

Slika 31: stari hrast kraj šumarske kućice u Križančiji

Slika 32: gnjezdo rode u Martiniću

Na području Županije zaštićeno je oko 250 životinjskih vrsta. Za područje Općine nije izvršena inventarizacija životinjskih zajednica, vrsta i staništa, ali se na osnovi iskustva i obilaska terena može reći da na području Općine obitavaju i zaštićene životinjske vrste. Posebno se izdvaja roda čija se gniazda nalaze na električnim stupovima u naseljima.

Na životinjski svijet djeluje niz negativnih čimbenika kao što su širenje izgrađenih struktura i smanjivanje šumske površine zbog čega se biološka cjelina cjeplka i gubi povezanost staništa, poljoprivredna proizvodnja u kojoj se koriste umjetna zaštitna sredstva, nove prometnice koje presijecaju staništa i prirodne migracijske putove i slično.

Prema PPŽ-u šire područje starog korita rijeke Drave i područje ušća Plitvice i Bednje u Dravu definirano je kao planirani zaštićeni krajolik koji se proteže i na područje Općine Veliki Bukovec. Planirani zaštićeni krajolik ujedno predstavlja i područje koje se planira zaštititi u kategoriji posebnog zoološkog – ornitološkog rezervata. PPŽ-om je to područje obuhvaćeno obveznom izradom Prostornog plana područja posebnih obilježja rijeke Drave

Najznačajnija vodna staništa na području Općine su svakako riječna staništa uz Dravu i Bednju.

Slike 34 i 35: Bednja u Malom Bukovcu

Posebno se ističe vrijednost malih vodnih staništa: povremene stajaće vode, bare, lokve, zamočvareni predjeli.

Slike 36 i 37: vodna staništa – povremena stajaća voda, bare i lokve

Od izuzetne važnosti za bio-ekološku stabilnost okoliša su manji šumarnici koji se nalaze na području cijele Općine, ali površinski nisu znatnije zastupljeni. Šumarnici se pojavljuju fragmentarno između poljoprivrednih površina. Iako su pod posrednim i neposrednim utjecajem čovjeka, ti šumarnici predstavljaju važna staništa biljnim i životinjskim vrstama, te doprinose raznolikosti i stabilnosti biološkog sustava, pa ih kao takve treba zadržati.

3 SWOT ANALIZA RAZVOJNIH MOGUĆNOSTI PODRUČJA

Kao podloga za privlačenje sredstava investitora u područje izrađuje se Strategija (gospodarskog) razvoja kroz proces planiranja zasnovan na potrebama zajednice i za zajednicu. Decentralizacija odlučivanja je izrađena poštivanjem načela subsidijarnosti, u procesu planiranja i odlučivanja na lokalnoj razini, koja uključuju cijelu zainteresiranu lokalnu zajednicu uključujući poslovni sektor i nevladine organizacije. Ovaj Plan dužan je poštivati sve usvojene/donešene dokumente višeg ranga poput Županijske razvojne strategije i Prostornog plana, kao i zakona i pravilnika na nacionalnoj razini.

Strateško planiranje je metoda za prilagodbu okolini koja se mijenja. Ovim se utvrđuju prioriteti i pomaže usmjeravanje resursa radi što učinkovitijeg gospodarenja. Strategija će dati naglasak na neke dugoročne ciljeve koji udruženi s kratkoročnim ciljevima daju vidljive rezultate koji će potaknuti stalnu društvenu potporu i uključenost lokalne zajednice. Stoga mali koraci učinjeni izradom i primjenom ove strategije mogu donijeti značajna poboljšanja stanovništvu i gospodarstvu ciljanog područja, ali istodobno predstavljaju veliki korak prema dugoročnom održivom razvoju ruralnog područja RH.

Strategija razvoja pretpostavlja da u tržišnom gospodarstvu lokalna samouprava promiče gospodarski razvoj stvaranjem pogodnog poduzetničkog okruženja. Ujedno služi kao okvir za lokalna nastojanja na stvaranju i održavanju tog povoljnog gospodarskog okruženja. Strategija preporuča pojedine visoko prioritetne intervencije za provedbu tijekom iduće 4 godine.

Dokument počinje analizom trenutnoga (ili početnoga) socijalnog i gospodarskog stanja te stanja okoliša na predmetnom području. Nakon čega slijedi sažetak razvojnih potreba ciljnoga područja s popisom strateških problema za koje se procijeni da su potencijalne prepreke ostvarenju vizije. Navode se i opravdavaju strateška pitanja kojima valja dati prednost tijekom sljedeće četiri godine. Zaključno su obrazložene mjere i aktivnosti koje se namjerava poduzeti, te navedeni očekivani rezultati.

Da bi se što lakše odabrale programske aktivnosti izvršena je SWOT analiza kojom su sažeto prikazane najbitnije vlastite snage i slabosti i najbitnije vanjske prilike i prijetnje za ostvarivanje vizije. Izraz SWOT dolazi od engleske riječi za snagu (strength), slabosti (weaknesses), što su pozitivni i negativni unutarnji čimbenici, mogućnosti (opportunities) i prijetnje (threats), što su pozitivni i negativni vanjski čimbenici. SWOT analiza procjenjuje kolika je vjerojatnost da ti čimbenici utječu na viziju radne skupine prema željenoj gospodarskoj budućnosti Općine Mali Bukovec.

Na osnovu kritičnih pitanja izrađeni su planovi za projekte koji bi se mogli provoditi u nekoliko sljedećih godina da bi se ostvarila vizija željene gospodarske budućnosti. Planovi i aktivnosti, zajedno s vizijom željene budućnosti čine bit Strategije razvoja Općine. Posljednji koraci u procesu su provođenje, praćenje i ažuriranje Strategije razvoja.

Proведенom SWOT analizom utvrđene su sljedeće: prednosti i snage, mogućnosti i prijetnje.

Općina Mali Bukovec	<p>Prednosti (snage)</p> <p><i>Stanovništvo Općine Kompetentna općinska uprava Proračun uravnotežen potrebama (fiskalni kapacitet) Prostorni odnos između naselja i poljoprivrednog, odnosno šumskog zemljišta Kulturna i prirodna baština</i></p>	<p>Slabosti</p> <p><i>Stupanj razvijenosti gospodarstva Finansijska ovisnost o općinskom proračunu Nedovoljna razvijenost poljoprivrede Sustav kanalizacije i odvodnje Nezadovoljavajuća turistička ponuda Stupanj obrazovanja stanovništva</i></p>
Okruženje	<p>Mogućnosti</p> <p>Povoljan zemljopisni i prometni položaj Postojanje gospodarskih zona Unapređenje poljoprivredne proizvodnje Blizina zagrebačkog tržišta Kulturna i prirodna baština kao turističke atraktivnosti Korištenje EU fondova Partnerski projekti</p>	<p>Prijetnje</p> <p>Slaba fiskalna autonomija Migracija stanovništva u urbane sredine Nepripremljenost lokalnih poduzetnika mogućnostima korištenja EU fondova</p>

Osim općenite SWOT analize Općine Mali Bukovec, napravljena je i SWOT analiza poljoprivredne djelatnosti na području Općine Mali Bukovec kao najvažnije djelatnosti Općine kojom se bave velika većina stanovništva.

<i>Općina Mali Bukovec</i>	Prednosti (snage)	Slabosti
	Mogućnosti	Prijetnje
Okruženje	<p>Poticanje zaštite tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda Tradicija poljoprivredne proizvodnje (cvjećarstvo, povrtlarstvo, ratarstvo, vinogradarstvo, pčelarstvo) Županijski savez poljoprivrednih udruga Postojanje uspešnih specifičnih zadruga (primjer dobre prakse poljoprivrednicima cvjećarstvo) Cvjećarstvo - najviše cvjećara u Hrvatskoj Nezagađene poljoprivredne površine pogodne za ekološku proizvodnju Organiziranje radionica i predavanja o PRRRH i ostalim bitnim temama za poljoprivrednike</p> <p>Nabavka nove poljoprivredne mehanizacije putem natječaja PRRRH Opremanje i izgradnje skladišta, prerađivačkih prostora, hladnjača putem PRRRH Okrupnjivanje poljoprivrednih parcela Preusmjeravanje na visoko isplative proizvode (povrće, voće, EKO uzgoj) Povećana proizvodnja ekoloških proizvoda te zdravih i visoko nutritivnih proizvoda Razvoj kratkih opskrbnih lanaca proizvodnje (prodaja proizvoda na pragu proizvođača, bez prekupaca) Sudjelovanje na radionicama, predavanjima, posjet uspešnim poljoprivrednicima u susjednim državama (učenje iz primjera dobre prakse) Udruživanje u zadruge ili proizvođačke organizacije Prerađivanje primarnog u sekundarni proizvod radi postizanja bolje cijene (npr. mlijeko u sir) Jačanje umreženosti OPG-a i prepoznatljivosti u lokalnim sredinama Stvaranje regionalnog branda i korištenje loga</p>	<p>Nedovoljna iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi - usitnjeni posjedi, neriješeni imovinsko-pravni odnosi, prevladavajuća staračka poljoprivredna obiteljska gospodarstva, zastarjela mehanizacija Nedovoljna promocija poljoprivrednih proizvođača Neujednačena kvaliteta poljoprivrednih proizvoda Laka zamjenjivost proizvoda Negativan utjecaj elementarnih nepogoda na poljoprivredu Malo poljoprivrednih površina s postavljenim sustavom navodnjavanja</p> <p>Pretjerani uvoz poljoprivrednih proizvoda iz drugih zemalja EU i regije Nepostojanje nacionalnog konsenzusa o poljoprivrednoj proizvodnji Male otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda te kašnjenje poticaja Nezaposlenost radne snage u poljoprivredi Starije generacije ne žele mladim prepustiti upravljanje OPG-om Nezainteresiranost zajednica za uključivanje u razvoj i promociju zajedničke marke Slaba pregovaračka moć manjih poljoprivrednika Nebriga poljoprivrednika o novim propisima i zakonima u EU i RH - velika mogućnost kazne Nespremnost velike većine poljoprivrednika za natječaje PRRRH Ogromno nepovjerenje poljoprivrednika u natječaje PRRRH</p>

4 VIZIJA RAZVOJA OPĆINE

Svaka strategija razvoja da bi bila održiva i uspješna mora utvrditi svoj glavni strateški cilj, odnosno viziju koju treba ostvariti u planskom razdoblju. Općina Mali Bukovec vlastitu Strategiju razvoja definira kao:

Općina Mali Bukovec će biti ekonomski razvijena sredina, s naglaskom na korištenju vlastitih razvojnih potencijala i time biti primjer dinamične razvojne lokalne zajednice u svim aspektima življenja, što će njenim stanovnicima osigurati kvalitetan i perspektivan život.

Pri utvrđivanju vizije razvoja općine, važno je razumjeti kako je to dugoročni posao na kojem treba mobilizirati, ne samo lokalnu samoupravu i njezine institucije, već sve građane općine. Sudjelovanje svih građana, dakako primjerenog njihovim mogućnostima, jedan je od ključnih faktora uspješnosti, kako za zajednicu u cjelini, tako i za svakog građanina koji u njoj živi i radi.

Isto tako teško je govoriti o razvoju općine, kao izoliranog područja ili zajednice, već se mora govoriti o razvoju na razini županije, odnosno svekolike Republike Hrvatske. Naime, mnoge od projekata koji će biti sastavnica u provedbi zacrtane Strategije nije moguće realizirati bez suradnje sa susjednim područjima općina i gradova, odnosno bez suradnje sa nadležnim tijelima i resorima državne vlasti.

Vizija kao osnova razvojne strategije temelji se na stavovima i promišljanju lokalnog stanovništva o budućnosti područja na kojem žive i žele živjeti.

Strateški ciljevi obuhvaćaju najznačajnije elemente budućeg ekonomskog i društvenog razvoja područja čija će realizacija osigurati prepoznatljivost područja, ekonomsku efikasnost i povećati kvalitetu života za sve stanovnike na području koje pokriva Općina Mali Bukovec.

Strateški ciljevi utemeljeni su na rezultatima analize dosadašnjih razvojnih postignuća i problema, analizi postojećeg stanja područja, provedenoj SWOT analizi i zajedničkoj viziji koja je definirana na temelju stavova, želja i promišljanja lokalnog stanovništva te usklađivanja sa strateškim dokumentima višeg reda.

Strateški ciljevi određuju smjer kretanja budućih razvojnih procesa koji bi područje Općine trebali u velikom stupnju izjednačiti po kvaliteti života s razvijenim područjima Republike Hrvatske i razvijenim ruralnim područjima Europske unije te na taj način učiniti ovo područje atraktivnijim za življenje kako bi se zaustavili nepovoljni demografski trendovi i postigla demografska stabilnost.

U tom smislu određeni su glavni strateški ciljevi i to:

- 1. Ekonomski rast i razvoj te otvaranje novih radnih mesta**
- 2. Socijalni i kulturni razvoj društva**
- 3. Razvoj komunalne infrastrukture i unapređivanje okoliša**

5 STRATEŠKI RAZVOJ OPĆINE

Osmišljavanje strateškog razvoja i ostvarivanje zacrtane vizije razvoja, ovisi o smjernicama razvoja i projektima kojima će se operacionalizirati u praksi. Međutim, za ocrtavanje i osmišljavanje tog smjera nužno je prepoznati koja su strateška pitanja ključna za daljnji razvoj i možemo li, upravo kroz smjernice razvoja, pronaći odgovarajuće odgovore na njih.

5.1 KRITIČNA STRATEŠKA PITANJA

Među najvažnijim strateškim pitanjima koja su ključna (kritična ili izrazito važna) za daljnji razvoj općine su:

- Kako stvoriti motivirajuće/aktivno/dinamično poslovno okruženje?
- Kako stvoriti infrastrukturu koja će podržati gospodarski razvoj (gospodarska zona)?
- Kako omogućiti razvoj Općine kao atraktivnog turističko-rekreacijskog središta?
- Koje proizvodno/uslužne grane poticati?
- Kako doći do adekvatnih finansijskih sredstava za rast poslovanja?

Odgovore na ova pitanja dat ćemo u okviru smjernica razvoja i prioritetnih projekata.

5.2 PRIJEDLOG SMJERNICA STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE

Razmatrajući moguće smjernice razvoja općine, a u cilju ostvarenja zacrtane vizije razvoja, definirane su najvažnije sljedeće smjernice:

1. Ubrzani ekonomskog rast i razvoj;
2. Razvoj komunalne infrastrukture;
3. Prostorno uređena zajednica s naglaskom na zaštitu životne sredine;
4. Razvoj kulture i turističkih sadržaja;
5. Suradnja sa susjednim općinama i gradovima, kao i međugranična suradnja osobito glede razvoja;

U cilju daljnje analize navedenih smjernica razvoja potrebno je razmotriti njihov odnos prema već utvrđenim ciljevima i prioritetima na razini Županije, kao i razmotriti njihovu sukladnost sa smjernicama razvoja susjednih općina i gradova.

5.3 USKLAĐENOST SA STRATEŠKIM CILJEVIMA STRATEGIJE RAZVOJA ŽUPANIJE

Kako bismo mogli ocijeniti usklađenost razvojnih smjernica utvrđenih ovom Strategijom sa strateškim ciljevima i prioritetima utvrđenih u Županijskoj razvojnoj strategiji Varaždinske županije, ovdje ćemo podsjetiti na njezine temeljne odrednice. Županijska razvojna strategija utvrđuje četiri strateška cilja kod kojih navodi i prioritetne aktivnosti uz pomoć kojih će planirane ciljeve ostvariti.

Varaždinska županija je 2006. godine usvojila Regionalni operativni program (ROP). ROP je prvi takav cjeloviti razvojni dokument koji je izrađen s ciljem pridonošenja boljem rješavanju ključnih razvojnih pitanja Županije. ROP je predstavljaopći okvir razvoja kojim su se procjenjivali razvojni projekti unutar odgovarajućih prioriteta. Nakon ROP-a Varaždinska županija je donijela Županijsku razvojnu strategiju za razdoblje 2011-2013. godine koja je produživana nekoliko godina unatrag te je i dalje na snazi do kraja 2016. godine.

U nastavku se daje prikaz definiranih strateških razvojnih ciljeva i prioriteta koji su u skladu s provedbenim projektima unutar pojedinih mjera županijske razvojne strategije.

Strateški cilj I. - EKONOMSKI RAST I RAZVOJ TE OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA KROZ PAMETNU SPECIJALIZACIJU, RAZVOJ POVOLJNOG OKRUŽENJA ZA OTVARANJE NOVIH I INVESTIRANJE U POSTOJEĆE TVRTKE KOJE SVOJ RAD TEMELJE NA VISOKOJ PRODUKTIVNOSTI, INOVACIJAMA I KRETIVNOSTI TE STVARANJEM POVOLJNE KLIME ZA RAD I UNAPREĐENJE POLJOPRIVREDNIKA

Prioriteti:

- 1.1 Povećati konkurentnost i razvoj poljoprivredne proizvodnje te poticanje razvoja poljoprivrednih zadruga i udruga
- 1.2 Identifikacija razvojnog potencijala te usmjeravanje ekonomije Općine prema "pametnoj industriji"- tvrtkama koja stvaraju visoku dodatnu vrijednost
- 1.3 Identifikacija potencijalnih lokacija za razvoj ruralnog i ostalih oblika specifičnog turizma.

Strateški cilj II. -SOCIJALNI I KULTURNI RAZVOJ DRUŠTVA KROZ POTICANJE RAZVOJA UDRUGA, IZGRADNJE KULTURNE INFRASTRUKTURE, JAČANJE LJUDSKOG POTENCIJALA TE MJERAMA ZADRŽAVANJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU OPĆINE MALI BUKOVEC

Prioriteti:

- 2.1 Poticanje osnivanja i razvoja postojećih udruga i neprofitnih organizacija
- 2.2 Izgradnja kulturne infrastrukture te jačanje ljudskog potencijala stanovnika Općine Mali Bukovec
- 2.3 Zadržavanje stanovništva na području Općine Mali Bukovec

Strateški cilj III. RAZVOJ KOMUNALNE INFRASTRUKTURE I UNAPREĐENJE OKOLIŠA KROZ POTICANJE KORIŠTENJA OBNOVЉIVIH IZVORA ENERGIJE, ODRŽIVOG GOSPODARENJA ŠUMAMA I POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTIMA TE PRAĆENJEM FONDOVA EU KOJI NUDE SUFINANCIRANJE ULAGANJA U PROMETNU I KOMUNALNU INFRASTRUKTURU

Prioriteti

- 3.1 Razvoj i modernizacija prometne, komunalne, društvene i sportske infrastrukture
- 3.2 Zaštita okoliša, održivo gospodarenje otpadom, prirodnim resursima i energijom
- 3.3 Poboljšanje upravljanja vodnim resursima

5.4 OPIS MJERA ZA DOSTIZANJE CILJEVA

CILJ 1	Ekonomski rast i razvoj te otvaranje novih radnih mesta
PRIORITETI	MJERE
1.1 Povećati konkurentnost i razvoj poljoprivredne proizvodnje te poticanje razvoja poljoprivrednih zadruga i udruga	<p>1.1.1 - Identifikacija, uređenje i stavljanje u funkciju neobrađenih poljoprivrednih površina</p> <p>1.1.2 - Poticanje tržišno orijentirane proizvodnje i isplativih poljoprivrednih kultura i ekološke proizvodnje</p> <p>1.1.3 - Poticanje primjena i razvoja visokih tehnologija i inovacija u poljoprivredi te poticanje cijelog životnog učenja poljoprivrednika</p> <p>1.1.4 - Poticanje okrupnjivanja zemljišta</p> <p>1.1.5 - Poticanje udruživanja poljoprivrednika u zadruge</p>
1.2 Identifikacija razvojnog potencijala te usmjeravanje ekonomije Općine prema "pametnoj industriji" – tvrtkama koja stvaraju visoku dodatnu vrijednost	<p>1.2.1 - Identifikacija te poticanje ulaganja u sektore i djelatnosti ključne za razvoj Općine Mali Bukovec</p> <p>1.2.2 - Poticanje razvoja "zelene industrije"</p> <p>1.2.3 - Poticanje primjene i razvoja visokih (suvremenih) tehnologija, inovacija i znanja u poduzetništvu</p> <p>1.2.4 - Poticanje korištenja geotermalnih izvora u ekonomski svrhe</p>
1.3 Identifikacija potencijalnih lokacija za razvoj ruralnog i ostalih oblika specifičnog turizma	<p>1.3.1 - Poticanje razvoja novih oblika turizma na području Općine Mali Bukovec poput ribolovnog, medicinskog te lovnog turizma</p> <p>1.3.2 - Poticanje OPG-ova i fizičkih osoba na području Općine Mali Bukovec na daljnji razvoj ruralnog turizma te izgradnju smještajnih kapaciteta za potencijalne goste</p>

CILJ 2	Socijalni i kulturni razvoj društva
PRIORITETI	MJERE
2.1 Poticanje osnivanja i razvoja postojećih udruga i neprofitnih organizacija	<p>2.1.1 - Poticanje razvoja udruga i neprofitnih organizacija</p> <p>2.1.2 - Poticanje uključivanje udruga u sudjelovanju na rješavanju ključnih pitanja za Općinu Mali Bukovec</p> <p>2.1.3 - Poticanje i sufinanciranje udruga koje rade sa socijalno najugroženijim stanovništvom</p>
2.2 Izgradnja kulturne infrastrukture te jačanje ljudskog potencijala stanovnika Općine Mali Bukovec	<p>2.2.1 - Sufinanciranje radionica i predavanja, priznatih stručnjaka u Općini Mali Bukovec, s ciljem stjecanja znanja i vještina u planiranju razvoja, osmišljavanju projektnih ideja i pronalaženju izvora financiranja na županijskoj, državnoj te Europskoj razini</p> <p>2.2.2 - Zaštita i stvaranje kulturne baštine</p>
2.3 Zadržavanje stanovništva na području Općine Mali Bukovec	<p>2.3.1 - Poticanje cijelo-životnog obrazovanja</p> <p>2.3.2 - Stvaranje atraktivnog okruženja za mlade ljude i obitelji za kvalitetan život i rad</p> <p>2.3.3 - Sufinanciranje izgradnje kuća (stanova) obiteljima radi demografske obnove</p> <p>2.3.4 - Poticanje samozapošljavanja te omogućavanje stručnog ospozobljavanja</p>
CILJ 3	Razvoj komunalne infrastrukture i unapređivanje okoliša
PRIORITETI	MJERE
3.1 Razvoj i modernizacija prometne, komunalne, društvene i sportske infrastrukture	<p>3.1.1 - Rekonstrukcija i unapređenje nerazvrstanih cesta na području Općine Mali Bukovec</p> <p>3.1.2 - Obnova i rekonstrukcija lokalne prometne infrastrukture (lokalnih i županijskih cesta) na području Općine Mali Bukovec</p> <p>3.1.3 - Modernizacija te izgradnja komunalne i društvene infrastrukture na području Općine Mali Bukovec</p>
3.2 Zaštita okoliša, održivo gospodarenje otpadom, prirodnim resursima i energijom	<p>3.2.1 - Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije</p> <p>3.2.2 - Poticanje održivog gospodarenja šumama i poljoprivrednim zemljištima</p> <p>3.2.3 - Očuvanje okoliša i ljudskog zdravlja i života suzbijanjem onečišćenja okoliša, prevencijom širenja zaraznih bolesti, nesreća i prirodnih katastrofa</p>
3.3 Poboljšanje upravljanja vodnim resursima	<p>3.3.1 - Korištenje vodnih resursa za razvoj turizma</p>

5.5 RAZVOJNI PROJEKTI

Temeljem navedenih smjernica razvoja, a u cilju njihove realizacije u nastavku su navedeni projekti koje bi trebalo realizirati kako bi se ostvarile predložene smjernice te razvilo i unaprijedilo postojeće gospodarstvo ili društveni aspekt općine. Projekti usmjereni na poboljšanje i ubrzanje ekonomskog razvoja predstavljaju pretpostavku ukupnog dalnjeg razvoja općine te se među njima ističu osobito sljedeći projekti:

- Definiranje poslovnih zona sa sadržajima i komunalnom infrastrukturom**

Unutar ovog projekta potrebno je odrediti optimalne lokacije za gospodarske i poslovne zone te sukladno tome planirati izgradnju potrebne infrastrukture;

- Izgradnja geotermalne elektrane i eksplotacija termalnih izvora**

S obzirom na komparativne prednosti Općine, na lokalitetu Lunjkovec postoje idealni uvjeti za izgradnju geotermalne elektrane. U tom smislu treba uložiti sve napore kako bi se privukli investitori za što efikasnije iskorištenje termalnih izvora;

- Izgradnja objekta medicinskog turizma**

Općina u vlasništvu ima 12 ha zemlje na području Lunjkovca pokraj šume Križančije koje je namijenjeno projektu izgradnje objekta medicinskog turizma npr. prema modelu JPP;

- Unapređenje poljoprivredne proizvodnje i plasteničke proizvodnje**

U okviru projekta kojim bi se razradile mjere za unapređenje poljoprivredne proizvodnje te efikasnog korištenja termalnih izvora, naglasak treba staviti na plasteničku proizvodnju povrća i cvijeća;

- Izgradnja kanalizacije i UPOV-a (uređaj za pročišćavanje otpadnih voda)**

Općina nema kanalizacijsku mrežu te većina kućanstava otpadne vode i fekalije sakuplja u septičkim jamama te nakon toga odvozi na za to predviđena

odlagališta. Izgradnja kanalizacijske mreže riješila bi taj problem. Osim kanalizacijske mreže Općini Mali Bukovec potreban je i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Cilj je smanjiti onečišćenje rijeka, potoka i vodonosnika od fekalnih otpadnih voda;

- **Izgradnja široko pojасne mreže**

Općina Mali Bukovec još uvijek nije u pojasu 4G internet veze te do sada nije postavljena niti optička mreža. Većina domaćinstva i poslovnih subjekata na Internet pristupa pomoću zastarjelih bakrenih kablova koji ne mogu pružiti standardne brzine potrebne za današnje korištenje interneta. Sufinanciranjem izgradnje široko pojасne mreže Općina Mali Bukovec planira investirati u budućnost te napokon pružiti svojim stanovnicima, obrtnicima i gospodarstvenicima brzu i stabilnu vezu sa cijelom svjetom putem interneta;

- **Izgradnja biciklističkih staza**

U općini trenutačno ne postoje biciklističke staze. Planira se izgradnja biciklističkih staza uz razvrstane ceste kako bi se svim stanovnicima, a naročito djeci koja svakodnevno koriste bicikl, omogućila sigurna i zdrava vožnja biciklima uz već postojeće ceste;

- **Definiranje i izgradnja adrenalinskih biciklističkih staza**

Aktivni turizam, a naročito biciklistički turizam jedna je od grana turizma koja se najviše razvija i širi u cijelom svijetu. Novi pomak prema aktivnom odmoru Općina Mali Bukovec planira iskoristiti definiranjem, izgradnjom i uređenjem adrenalinskih biciklističkih staza. Općina je bogata sa lokacijama koje su pogodne za adrenalinske biciklističke staze te se njihovom izgradnjom Općina planira staviti na mapu lokacija pogodnih za aktivan odmor;

- **Uređenje i opremanje starog toka rijeke Drave turističkim sadržajima i uređenje obale rijeke Bednje**

Uz planirane adrenalinske staze Općina planira urediti i opremiti i stari tok rijeke Drave turističkim sadržajima te urediti obalu rijeke Bednje kako bi se mogli ponuditi i ostali sadržaji vezani uz zdravo življenje i turizam potencijalnim turistima i domicilnom stanovništvu;

- Izgradnja, uređenje i opremanje društvenih domova, igrališta, parkova i trgova**

Postoje mnogi natječaji na županijskoj, nacionalnoj i Europskoj razini koji nude mogućnosti izgradnje, uređenja i opremanje društvene infrastrukture te Općina planira iskoristi većinu ponuđenih natječaja kako bi obnovila, unaprijedila i/ili izgradila novu društvenu infrastrukturu (društveni i kulturni domovi, igrališta, parkovi, trgoviti itd.).

- Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i rekonstrukcija šumskih puteva**

Na području Općine Mali Bukovec postoji veliki broj nerazvrstanih cesta koje su u lošem stanju, kao i velika većina šumskih putova, što ukupno predstavlja opasnost za stanovnike i korisnike koji ih svakodnevno koriste. Općina se planira javiti na sve raspisane natječaje na regionalnoj, državnoj i Europskoj razini koji pružaju mogućnosti za uređenje nerazvrstanih cesta i šumskih putova. Takvim uređenjem povećala bi se atraktivnost prostora i za turiste.

- Rasterećenje prometnih žarišta**

Na području Općine Mali Bukovec postoje potencijalno opasna raskršća gdje se stvara gužva, nepregledna su i velika je mogućnost prometnih nesreća. Izgradnjom kružnih tokova ili rekonstrukcijom postojeće prometne infrastrukture, na mjestu opasnih raskršća rasteretio bi se promet i smanjila mogućnost prometnih nesreća.

6 PREDUVJETI ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Provedena SWOT analiza imala je za cilj utvrditi polazišta i objektivne mogućnosti daljnog razvoja općine. Na temelju rezultata SWOT analize utvrđene su smjernice razvoja koje bi trebale biti okosnica razvoja u narednom razdoblju. Međutim, ostvarenje svake od smjernica razvoja, kao u osnovi svakog od planiranih projekata, ovisi o nekoliko izuzetno važnih čimbenika, a to su:

- materijalni preduvjeti, među kojima je najvažnije postojanje finansijskih sredstava za realizaciju planiranih aktivnosti (komunikacija sa investitorima);

- tehnički preduvjeti, što znači da postoji prostor i oprema, potrebni za izvršenje planiranih aktivnosti;
- ljudski faktor, odnosno odgovarajući broj stručno kompetentnih osoba koje su ovlaštene i mogu provesti planirane aktivnosti te
- plansko-dokumentacijski preduvjeti, što znači da postoji provediv plan ili projekt koji harmonizira materijalne, tehničke i ljudske kapacitete s ciljem realizacije planiranog.

Isto tako pri utvrđivanju strategije razvoja ona mora biti racionalna, odnosno sa što manjim ulaganjima ostvariti što bolje rezultate.

6.1 STRUKTURA FINANCIRANJA PROJEKATA

Finansijsku konstrukciju za realizaciju ove strategije moguće je poduprijeti sa izvorima sredstava:

- proračunska sredstva općine i
- drugi finansijski izvori (fondovi, privatna ulaganja, subvencije, nepovratne razvojne pomoći itd.)

Ovako ambicioznu strategiju nije moguće realizirati samo sredstvima proračuna općine, iako će i uz korištenje drugih izvora proračun doživjeti veliko opterećenje.

Upravo ovo proračunsko ograničenje (Zakon o fiskalnoj odgovornosti) upućuje nas da svi projekti koji budu realizirani kao sastavnica ove Strategije nužno moraju biti utemeljeni na gospodarskim i investicijskim načelima te da se izvršena ulaganja najvećim dijelom moraju vratiti ulagačima.

Potencijalni modeli za osiguravanje sredstava potrebnih za provedbu Strategije razvoja mogu se osiguravati iz sljedećih izvora:

- županijski proračun;
- državni proračun, kroz proračune nadležnih ministarstava, a sukladno Nacionalnoj strategiji regionalnog razvijanja ili drugim razvojnim dokumentima donesenim na državnoj razini;

- fondovi Europske unije - strukturni i kohezijski fondovi te Program ruralnog razvoja RH;
- poduzetničkog kapitala kroz investicijska ulaganja, projekte javno-privatnog partnerstva ili koncesijske ugovore;
- financiranje putem kredita, a kao jedna od mogućnosti je i financiranje putem tzv. cash pool-a;
- međunarodne finansijske institucije, poput Svjetske banke, Europske investicijske banke, Razvojne banke Vijeća Europe;
- Hrvatska banka za obnovu i razvoj, kao i drugi razvojni fondovi i banke;
- kroz vlastite prihode pravnih osoba osnovanih u cilju izvršenja projekta ili dijela strategije razvoja, kao što su npr. otvoreno pučko učilište, poduzetnički centar, centar za turizam, rekreaciju i šport itd.

Projekti izgradnje mogu se financirati kao projekti javno-privatnog partnerstva kako bi se u gospodarski i društveni razvoj uključilo što više privatnog kapitala.

Time bi se ostvarili višeslojni učinci, kao što su: otvaranje novih radnih mesta, rast gospodarskog i društvenog standarda na području općine te ne samo povećanje broja poduzetnika već i njihovo vezivanje za područje i boljitiak općine u kojoj obavljaju svoju djelatnost.

6.2 IMPLEMENTACIJA DEFINIRANE STRATEGIJE

Posljedice ekonomske krize otvaraju sumnje u mogućnost realizacije ovako postavljene Strategije razvoja te stoga treba podvući važnost uvjeta koje treba ostvariti kako bi se omogućila njezina provedba. Za ostvarivost Strategije razvoja nužno je osigurati dva ključna uvjeta, a to su kompetentni ljudski potencijali i finansijska sredstva potrebna za realizaciju planiranih projekata.

Kompetentni ljudski potencijali su već danas prisutni u izvršiteljima koji obavljaju razne poslove u općini, ali je njihov broj nedostatan za realizaciju ovako brojnih i zahtjevnih projekata. Unatoč činjenici da su svi stručni zaposlenici prihvatali aktivnu participaciju u sustavu cjeloživotnog obrazovanja, kao i okolnosti da su svoje dodatno obrazovanje stekli u području projektnog

menadžmenta, trebat će povećati broj tako kvalitetno obrazovanih izvršitelja i to sa dinamikom koja će pratiti aktiviranje projekata predviđenih Strategijom.

Drugi važan uvjet je osmišljavanje finansijskih konstrukcija za svaki pojedini projekt planiran Strategijom razvoja kako bi se na najbolji način iskoristili proračunski kapaciteti i potakla što veća investicijska ulaganja od strane poduzetnika. Ovakva strategija financiranja zahtjevat će primjenu novih načina i modela u financiranju razvoja kao što su javno-privatno partnerstvo, koncesije ili drugi zakonom dopušteni načini financiranja projekata.

Kompetentni ljudski potencijali i zaokružene finansijske konstrukcije tek su dvije sastavnice koje osiguravaju ostvarivost strategije, dok će na dinamiku njezina ostvarivanja utjecati sljedeći čimbenici:

- institucionalni i zakonodavni okvir,
- resursi i vrijeme potrebno za izradu i realizaciju projekata,
- administrativne prepreke,
- suradnja sa susjednima općinama i gardovima te
- odnos finansijskih institucija prema malom i srednjem gospodarstvu.

6.3 USKLAĐENOST STRATEGIJE

Pri izradi Strategije razvoja općine jedno od polazišta bile su smjernice razvoja utvrđene Županijskom razvojnom strategijom Varaždinske županije. Ova razina usklađenosti važna je osobito za projekte koji imaju širi značaj, kao što su to infrastrukturni projekti prometnica ili pak projekti kojima se povezuju gospodarske aktivnosti.

Strategija razvoja usklađena je i sa državnim razvojnim projektima kako bi se mogli koristiti potencijalni sinergijski efekti i racionalizirati ulaganja u razvoj od šireg značenja pa tako i na razini države.

6.4 PROVEDBA, PRAĆENJE I AŽURIRANJE STRATEGIJE

Preporuke za provedbu i nadgledanje

Posljednji korak u pripremanju Strategije razvoja je njezino provođenje, praćenje i ažuriranje. On predstavlja početak neprekidnog procesa praćenja i ažuriranja kojim:

- strategija ostaje relevantna u okolini koja je podložna promjenama
- se održava strateški pristup lokalnom gospodarskom razvoju.

Praćenje i ažuriranje ocjenjuju:

- napredak implementacije
- uključenost zajednice u provedbu
- da li je Strategiju potrebno revidirati kako bi bila prilagođena trenutnoj situaciji.

Strategija razvoja treba potporu odgovorne institucije za provođenje i praćenja iste. Provedbu, praćenje i ažuriranje preuzet će radna skupina za provedbu. Obzirom da su definirane smjernice gospodarskog razvoja područja, težnja pri formiranju stručne radne skupine biti će uključivanje poduzetničkih, prosvjetnih, industrijskih i drugih stručnjaka kako bi se ova Strategija što kvalitetnije provela u predviđenim vremenskim okvirima.

Praćenje pruža informacije koje su potrebne za procjenu provedbe, ono rukovodi promjenama i ažuriranjem što će omogućiti pravilno usmjeravanje napora k ostvarenju vizije. Lokalna samouprava će istodobno pratiti provedbu Strategije kao i osiguravati redovita izvješća o nadzoru i provedbi. Transparentnost procesa će biti izražena putem javnih izvješća, oglasnih ploča i okupljanja građana što će ujedno pojačati obvezu prema provedbi.

7 ZAKLJUČAK

Republika Hrvatska je članica Europske unije i nalazi se na društvenoj i gospodarskoj prekretnici koja će donijeti nove prilike i nove izazove. Ta prekretnica zahtijeva sagledavanje vlastitih društvenih i gospodarskih prednosti, ali i utvrđivanje nedostataka i slabosti koje nas sprječavaju u potpunom i učinkovitom iskorištavanju prilika koje se otvaraju pred hrvatskim gospodarstvom i društvom.

Vodstvo lokalne samouprave kroz vlastite inicijative želi doprinijeti navedenim ciljevima, ali i svojim građanima osigurati primjeren životni standard i kvalitetu života.

Strategija razvoja općine Mali Bukovec dati će naglasak na neke dugoročne ciljeve koji će u srednjoročnom razdoblju dati vidljive rezultate i potaknuti uključenost lokalne zajednice. Definirani projekti koji bi se realizirali tijekom iduće 4 godine, postali bi zamašnjak općem razvoju Općine Mali Bukovec.

Analizirajući postojeće resurse i mogućnosti razvoja, temeljeći svoje analize na provjerenim metodološkim postupcima, u Strategiji se ukazuje na niz razvojnih mogućnosti, ali istodobno upozorava na realna razvojna ograničenja i izazove.

Razvoj dijelom primarnih i sekundarnih djelatnosti, koncentracija malih i srednjih poduzetnika u poduzetničkoj zoni, uz korištenje prirodnih resursa (poljoprivredno zemljište i šume) budućnost je ovog prostora. Tome svakako treba pridodati nezaobilazne potencijale ljudskih i kulturnih resursa Općine Mali Bukovec.

Strategija razvoja dugoročni je strateški dokument, ali on neće zaživjeti ako u njemu u kontinuiranoj vremenskoj analizi ne pronađu sebe svi oni kojima je namijenjen. Zato on nije statičan, nego dinamičan dokument, podložan promjenama koje donose okolnosti života i rada na ovim prostorima.

Nadamo se da će Strategija razvoja općine Mali Bukovec poslužiti svima – od mladih potencijalnih nosioca razvoja obiteljskih gospodarstava – farmera u poljoprivredi, poduzetnika i investitora u sferi obrta, malog i srednjeg poduzetništva, domaćih i stranih investitora, pa do relevantnijih tijela vlasti od lokalne do državne razine da pronađu svoje mjesto za razvoj i jači iskorak prema podizanju općeg standarda življenja u Općini Mali Bukovec.